

Halonen
Henke Rekiin
13.7.1999
Jaana Pihl

FORSKNINGSRAPPORT

De arkeologiska utgrävningarna på Jakobstad
Galgbacken och Nynäsbacken 1989

Sammanställd av **Derek Fewster**,

med de osteologiska avsnitten av Stella From.

I N N E H Å L L

Grundinformation	s 3
Målsättningar	s 4
Allmän översikt	s 4
Fältarbeten	s 5
- Mätningar, kartering och planteckning	s 5
- Grävning, fynd och prover	s 5
- Fotografering	s 6
Observationer	s 7
- Lägesbeskrivning och topografi	s 7
- Anläggningar och jordarter	s 8
- Fynd	s 16
- Osteologisk analys (S.From)	s 18
Sammandrag och synteser	s 19
Utdrag ur grundkarta	s 20
Planer	s 21
Förteckningar	s 29
- Planer och figurer	s 29
- Svartvita fotografier	s 30
- Diapositiv	s 35
- Fynd; 89100 Galgbacken	s 36
- Fynd; 89101 Nynäsbacken	s 40
- Identifierade ben (S.From)	s 53
Förkortningar och förklaringar	s 56
Planscher med svartvita bilder	s 57

Grundinformation

Jakobstad Galgbacken
 Provutgrävning av antagen hamnplats 1989

Jakobstad Nynäsbacken
 Provutgrävning av antagen gårdsanläggning 1989

Grundkarta: 2321 06 JAKOBSTAD
Tomter: Galgbacken : Reg.nr 1:114 och 13:10
Nynäsbacken: Reg.nr 1:114
Jordägare: Staden Jakobstad

Generalplanernas yttersta koordinater.

Galgbacken: x= 7063 46 - 7063 60
 y= 2435 86 - 2436 01
 z= ca 4 - 10,5 m.ö.h.

Nynäsbacken: x= 7063 43 - 7063 54
 y= 2435 46 - 2435 68
 z= ca 6 - 11 m.ö.h.

Fynden: Museiverket, Historiska byrån.

Galgbacken = 89100: 1 - 63
 Nynäsbacken = 89101: 1 - 239

Ej kända fynd eller utgrävningar från tidigare.

Till rapporten hör även:

5 rullor svartvita negativ (128 bilder),
 Byggnadshistoriska avdelningens arkiv
 nr 91812 - 91839.

⁴²

~~35~~ diailder

Byggnadshistoriska avdelningens arkiv
 nr 28915 - 28949, 29045 - 29051.

8 planteckningar på plastfolie.

Byggnadshistoriska avdelningens arkiv
 nr 28:598/1 - 8.

De svartvita negativerna innehåller även 11
 bilder av två ödegårdar i Alahärmä, Pelkkola by.

Målsättningar

Grävningen på Galgbacken föranstaltades och finansierades som en nödutgrävning. Området skulle exploateras och en asfalterad väg, Västerleden, dras tvärs igenom forskningsområdet.

Den preliminära undersökningen skulle söka efter lämningar dels av stadens galge med gravområde, dels av en likaså i historiska källor nämnd vindkvarn. Vidare skulle det undersökas om Pedersöre sockens medeltida hamnområde legat norr om den nu torrlagda Fordellsviken, vid Galgbacken. Speciellt det vällagda stengärdet, följande den forna vikens strand 7-8 meter över den nuvarande havsnivån, skulle härvid undersökas. Gärdets grund misstänktes tillhöra en äldre hamnkonstruktion.

Nynäsbackens utgrävning utgick från rent vetenskapliga frågeställningar. Undersökningsområdet var inte hotat av exploatering. Avsikten var här att datera en sedan länge känd husgrund samt att söka efter spår av Pinnonäs gård, som möjligen legat på Nynäsbacken.

Allmän översikt

De undersökta områdenas läge framgår av kartan på sida 19.

Undersökningen finansierades av staden Jakobstad som beviljade ett anslag på 120 000 mk åt grävningen. Stadens tekniska verk försåg grävningen med två arbetsbaracker, spadbås, spadar, ämbare, pålar, yxa, kvisthuggare och nivelleringsinstrument med tillbehör samt en grävmaskin för en dag. Kontorstillbehör och övrig grävningstrustning erhöles av Museiverket och Jakobstads museum. Staden försåg grävningssledaren med lägenhet och cykel.

Arbetena i fält pågick fr.o.m. den 21 augusti t.o.m. den 15 september, summa 20 dygn och 131,5 arbetsdagar. Derek Fewster ledde utgrävningarna samt tjänstgjorde samtidigt som tecknare och fotograf under den nämnda perioden (20 arbetsdagar).

Av stadens tekniska verk erhöles tre grävare för hela perioden. Staden anställde dessutom en ungdomsarbetslös för Galgbacken och två för Nynäsbacken. Dessa grävare och grävmaskinsföraren gjorde i allt 32 dagar i fält på Galgbacken och 46 på Nynäsbacken.

Från Jakobstads museum deltog tidvis upp till två frivilliga. Dessutom fanns i regel upp till två amatörarkeologer på plats. Dessa grävare gav i allt 23 dagar i fält på Galgbacken och 10,5 på Nynäsbacken. På Galgbacken grävdes 87,5 m² för hand och 123,5 m² med maskin, med en Bobcat. Ytterligare snittades 25 m av sandgropens kant. På Nynäsbacken grävdes allt för hand, summa 84,5 m².

Grävningarna besöktes flitigt av både svensk- och finskspråkig press och lokalradio.

De svartvita fotografierna och diapositiven framkallades och pappersbilderna kopierades vid **Helsingfors universitets fotografiska laboratorium**.

Det osteologiska benmaterialet genomgicks i februari 1990 av **Stella From** (25 arbetstimmar). Myntvågsvikten 89101:3 identifierades av **Pekka Sarvas**, Nationalmuseets myntkabinett.

Konserveringen av metallföremålen genomfördes av **Tom Jylhä** vid Jakobstads museum, med undantag av fynden 89101:2, 28 och 46 som konserverades vid **Nationalmuseets kemiska laboratorium**. Samtliga järnföremål utom 89101:18 har ytbehandlats med paraffinvax. Fynden 89101:1, 2, 3, 4, 8, 9, 10 och 18 har ytbehandlats med Paralloid B72 (löst i toluen). Fynd 89101:28 låg 6-7 h i EDTA-lösning, varefter det genomgick elektrolys och sköljdes i destillerat vatten. Fynd 89101:1 tillbringade 1 h i EDTA-lösning. Samtliga fynd är kloridfria enligt test med silvernitrat.

Organiseringen, putsningen och katalogiseringen av fynden, renritningen av kartorna, monteringen och katalogiseringen av de

svartvita bilderna och diapositiven samt skrivningen av rapporten sköttes av den avlönade grävningssledaren fr.o.m. den 1 oktober 1989 t.o.m. den 31 december 1990. Rapporten var färdig den 28 mars 1990.

Fältarbeten

- Mätningar, kartering och planteckning

Galgbackens och Nynäsbackens koordinatsystem valdes både till riktningar och storheter oberoende av kompassens och kartans nord. Vid markeringen av schakten var den viktigaste tanken att optimera den erhållna informationen om kulturpåverkan, inte att slaviskt följa standardiserade geografiska riktningar oberoende av höjdkurvor.

Uppmätningen av grävningssytorna skedde med nivelleringsinstrument, nivåstång, lod, och ett antal rullmått. Schakten markerades med för ändamålet avsedda järnmarkerare, femtumsspik och snöre.

Karteringen i skalan 1:500 baserades på planer i samma skala erhållna av tekniska verket. Dessa kompletterades och korrigerades i viss mån med en bussol på 360° och ett antal rullmått. Planteckningen skedde direkt i skala 1:50 med bruket av tvåmetersmått som ramar.

På Galgbacken fästes avvägningstalen vid fixpunkt 1357 [x=63547,996 / y=35884,639 / z=8,904 möh (1912) eller 9,48 möh (1985)]. Grävningens fixpunkt motsvarade z=9,93 möh (1912) eller 10,51 möh (1985). Instrumentets absoluta nivå var 12,00 möh (1985). Planernas avvägda absoluta nivåer fanns mellan 6,09 och 11,80 möh (1985).

På Nynäsbacken fästes avvägningstalen vid fixpunkt 756 [x=63495,9 / y=35547,8 / z=10,670 möh (1976)]. Grävningens fixpunkt var z=8,17 möh (1976). Instrumentets absoluta nivå var 10,46 möh (1976). Planernas avvägda absoluta nivåer fanns mellan 6,73 och 9,04 möh (1976).

Galgbackens linje x=120 från y=202 till y=217 hade riktningen 25,5° enligt bussol. Galgbackens grundlinje y=200 från x=100 till x=120 hade riktningen 295,5° enligt bussol.

Nynäsbackens grundlinje y=500 från x=300 till x=318 hade riktningen 192,0° enligt bussol.

På Nynäsbacken lämnades koordinaterna 510/300, 510/304, 500/300 och 500/316 utmärkta med 5-tumsspik för eventuella framtida behov.

- Grävning, fynd och prover

Följande ytor och lager grävdes:

Schakt	Yta	Grävda fyndlager	Kontroll med spade (djup mätt från ytnivå)
Galgbacken			
A	20 m ²	1 2	0,4-0,5 m i sin helhet
B	15 m ²	1 2	0,4-0,55 m i sin helhet (jfr pl. 2)
C	21,5 m ²	1 2 3	(0,6-0,75 m ,x=123,5-135)
D	19 m ²	1 2 3	ingen spadkontroll
E	8 m ²	1 2	0,45-0,6 m i sin helhet
F	4 m ²	1 2	0,42 m i rutans mitt
G	19 m ²	(1 med maskin,	djup 0,55-0,65 m)
H	37 m ²	(1 med maskin,	djup 0,5-0,6 m)
I	22 m ²	(1 med maskin,	djup 0,4-0,55 m)
K	24 m ²	(1 med maskin,	djup 0,55-0,6 m)
L	21,5 m ²	(1 med maskin,	djup 0,55-1,30 m)

211,0 m²

Nynäsbacken

84,5 m² 1 2 3 ingen spadkontroll

=====
295,5 m²

På Nynäsbacken var arbetsordningen i princip följande:

Arbete	Dokumentation
1. Fotografering	BILDER - Översikt
2. Mätning och markering	
3. Ytavvägning	PLAN - Nivå 0 (yttnivån)
4. Avtorvning med spade	FYND - Lager 1
5. Putsning med slev, jord sållas	FYND - Lager 1
6. Teckning	PLAN - Nivå 1
7. Fotografering (vid behov)	BILDER - Nivå 1
8. Avvägning	PLAN - Nivå 1
9. Grävning med slev, jord sållas	FYND - Lager 2
10. Teckning	PLAN - Nivå 2
11. Fotografering (vid behov)	BILDER - Nivå 2
12. Avvägning	PLAN - Nivå 2
13. Markering av fynd med metalldetektor	
14. Grävning med slev, jord sållas	FYND - Lager 3
15. Teckning	PLAN - Nivå 3
16. Fotografering (vid behov)	BILDER - Nivå 3
17. Avvägning	PLAN - Nivå 3
18. Placering av plastfolie på de grävda ytorna	
19. Jordpåfyllning	
20. Placering av torv överst	
21. Fotografering	BILDER - Översikt

Avvikelser förekom då vissa arbetssteg ställvis utelämnades som onödiga. Skriftliga anteckningar gjordes vid behov medan arbetet fortgick.

På Galgbacken tillämpades en likadan arbetsordning, dock så att varken såll eller metalldetektor användes. Återställandet av Galgbackens shackt lämnades enligt överenskommelse i sin helhet åt stadens tekniska verk; dock återställdes muravsnitten på områdena C och D under fältarbetets tid. Nynäsbacken återställdes i sin helhet. (jfr pl. 75, 76-77 & 78).

Av fynden tillvaratogs på Galgbacken de som tolkades intressanta. Under katalogiseringen genomgicks materialet ånyo och endast röd-, vit- och grågods, degelgods, äldre glasmaterial, flinta, kvarts och dekorerad fajans samt kritpipsfragment sparades i sin helhet. Det övriga materialet katalogiserades endast om det ansågs vara av kulturhistoriskt intresse. På Nynäsbacken upptogs och katalogiserades samtliga fynd i sin helhet förutom teglet och lermassan; exempel på dessa material sparades dock.

Nynäsbackens grävningssområde sveptes i sin helhet, utom ruta 300/510, med metalldetektor efter att lagergrävningen slutförts. Vid utslag grävdes försiktigt ett extra lager, tills fyndet påträffades.

- Fotografering

Den fotografiska dokumentationen sköttes med två kameror; diapositiven togs med en Olympus OM-1 (35 mm objektiv) och de svartvita bilderna togs med en Fujica AZ-1 (55 mm objektiv). Kamerorna var grävningssledarens.

För svartvita fotografier användes Kodak T-MAX 100 och för diapositiv Agfa PROFESSIONAL 200RS. Filmen tillhandahölls av Jakobstads museum.

Observationer

- Lägesbeskrivning och topografi

Galgbackens undersökningsområde låg 300 m från Pedersöre kyrka i nordnordost, omedelbart söder om den nya ishallen. Backen var en istidsformation bestående av fin sand/silt med ett mindre inslag av sten och stenblock. Stora mängder sand har avlägsnats från kullen, speciellt i norr i samband med ishallsbygget. Även Vasavägen har snittat delar av kullen i öster. Utöver dessa större jordtransporter påträffades sandgropar även annorstädes på generalplanens område. Områdets högsta punkt förblev under 11 m.ö.h, dess lägsta punkt i den forna åkern söder om murarna var mellan 4 och 5 m.ö.h.

Utom ishallens sydvästra hörn noterades ytterligare tre stående byggnader på generalplanens område, i dess södra hörn. Ytterligare korsades backen av fyra stenlagda hägnader (jfr pl. 1), som tillsammans utgjorde resterna av ett gårdeskomplex som tidigare fortsatt även utanför undersökningsområdet.

Murarna var delvis raserade men stod ställvis fortfarande 1,5 m höga. Deras ursprungliga höjd har ställvis varit åtminstone 2 m, av rasmassorna att döma.

Brukade åkrar förekom inte på undersökningsområdet. Tre forna men ännu inte helt igenvuxna åkrar eller trädgårdsodlingar kunde dock konstateras på generalplanens område. Den första låg nedanom 7 m höjdkurvan, syd och sydväst om murarna samt väst om de tre nyssnämnda byggnaderna (jfr schakt K, L och södra D på generalplanen). Den andra låg på backens högsta plåtå, omgiven av tre stenmurar och Vasavägen (jfr schakt H och I på generalplanen). Här fanns även rivningsrester av en byggnad. Den tredje övervuxna åkern låg väster om den västligaste murlängan, egentligen utanför generalplanen. Detta åkerområdes matjord var bortförd. Längre bort i väster fanns en övertäckt avstjälpningsplats.

Vegetationen mellan murarna och ishallens sandtag (jfr schakt A, B, C, norra D, E och G på generalplanen) dominerades av unga björkar, aspar och rönnar, de sistnämnda förekom speciellt längs murlängorna. Några unga, upp till en meter höga enar och sembratallar anträffades likaså. Tall och gran saknades. Färska stubbar och högar av fjolårig förmultnande sly visade att backen nyligen varit vildvuxen. Gräsarter och antropofyter dominerade undervegetationen. Galgbackens krön har varit öppen betesmark ännu på 1900-talet av vegetationen att döma. (jfr panoramat pl. 21 - 40.)

Det "överblivna" området mellan murarna och 7 m kurvan (jfr schakt F) motsvarade till vegetationen det nyssnämnda området.

Enligt en erhållen muntligt uppgift fann man då ishallen byggdes fem människoskallar begravna i backens sand. Galgens omgivning torde sålunda redan ha varit bortschaktad före utgrävningen!

Nynäsbackens område låg 400 m från Pedersöre kyrka i nordväst, omedelbart nord och nordväst om Västra Ringvägens och Västerledens vägskäl. Backen var en istidsformation bestående av fin sand med ett större inslag av stenblock. Endel av stenblocken hade borrhål.

Större mängder sand har avlägsnats från kullen före utgrävningen. Detta har skett på bägge sidorna om den gamla sandväg, som korsade generalplanen. Sandtagen var bekanta för ortsborna emedan de förr kunnat se backsvalor i groparna. Även Västerleden har snittat delar av kullen i sydöst. Utöver dessa spår av större jordtransporter påträffades mindre sandgropar även annorstädes på undersökningsområdet.

Stenfoten, 12,5 x 5 m, och ugnen av en ria utgjorde områdets enda påvisade rester av modernare byggnadsverksamhet. Möjligen kan mindre byggnader ha legat mellan stenblocken på kullen.

Vegetationen var öppen, främst bestående av ett fåtal björkar, rönnar, nässlor, hallon, gräsarter och antropofyter. Vid anläggning 1 växte en röda vinbärsbuske, rotfast i stenfoten. (jfr panoramat pl. 79 - 91.)

Undersökningsområdets högsta punkt förblev kring 11 m.ö.h, dess lägsta punkt var ca 6 m.ö.h.

Enligt muntlig uppgift har stenblock tillhuggits på Nynäsbacken (jfr fynden 89101:12 och 17!). En amatörarkeolog uppvisade ett kopparmynt, "1/6 öre s.m." från 1686, som han funnit med metalldetektor omedelbart utanför anläggning 1, 15-20 cm djupt i ruta 305/503 (ca). Personen vägrade dock lämna myntet ifrån sig.

- Anläggningar och jordarter

Anläggningarna på Galgbacken registrerades inte särskilt. Ingenstans påträffades en podsolprofil med ett tydligt urlakningskikt.

De svaga gropbildningarna i schakten A och B var kulturpåverkade; sannolikt har avsatserna uppkommit med betande nötboskap. Jordarter och snitt var i dessa schakt som i schakt E (jfr figur 3 sida 11 & pl. 3 och 4).

Schakt C korsade ett sandtag, som delvis fyllts med upp till hundraårigt hushållsavfall. Denna stora skräpgrop tömdes i rutorna 126-128/220. Dess kant konstaterades flack och ihoprasad. Den ursprungligen brantare gropen har uppenbarligen inte grävts för att begrava avfall, utan gropen torde vara äldre än dess innehåll. I övrigt fortsatte grävningen under nivå 2 endast i och invid muren, där arbetet avstannade då orörd gulgrå sand påträffades (jfr pl. 5).

Muren i schakt C finns schematiskt snittad i figur 1, sida 9. Muren var 2,5-3 m bred; dess stenar saknade borrhål. Större delen av murens stenar har bortförts före undersökningen, troligen för lokal byggnadsverksamhet. Under den större stenen i ruta 137/216 fanns mossa och löv; stenen var rubbad. Tydligt har endel av fyllnadsmassans stenar flyttats under senare tid, då muren fungerat som avskrädeshög och cementen hållits på i ruta 138/216 (jfr pl. 6).

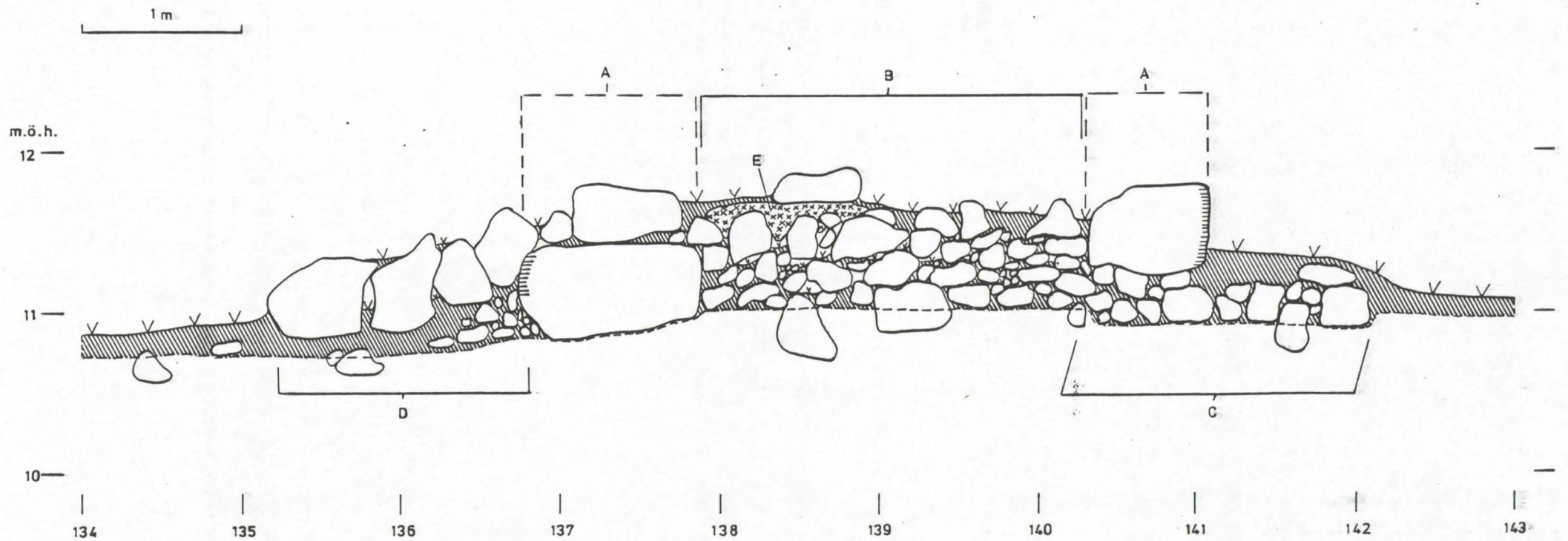
Naturlig stenighet fanns bevarad under muren, som i öster byggts på en nedgrävd, tätt sammankilad orörlig stengrund. (jfr figur 1 sida 9). I väst kunde ingen nedgrävd grund påvisas; däremot hade en större mängd mindre sten inkilats mellan de yttre blocken. Utanför muren var jordarterna och snittet som i schakt E (jfr figur 3 sida 11), förutom omedelbart öster om muren där en låg sandhög delvis överlåg endel raserade murstenar.

Schakt D. Muren i schakt D finns schematiskt snittad i figur 2, sida 10. Mellan murens och rasmassornas stenar förekom endast förna och humus. Muren var 2,5-3 m bred. Rasmassor konstaterades främst söder om muren (jfr pl. 10 & 16). Utanför det utgrävda schaktet gick det att se raserade stenar även norr om gårdet. Den utstående terrassen som noterades omedelbart söder om stengärdet utgjorde en del av plattformen som muren byggts på och torde vara samtida med muren (jfr pl. 11, 12-13 och 14-15). Murens stenar saknade borrhål. Grävningen fortsatte under nivå 2 endast i och invid muren; arbetet avstannade då orörd gulgrå sand påträffades. Norr om muren var jordarter och snitt som i schakt E (jfr figur 3 sida 11 & pl. 8 och 9). Södra delen av schaktet (180-187/119) uppvisade tydliga spår av tidigare plöjning; matjorden var 0,25-0,30 m tjock.

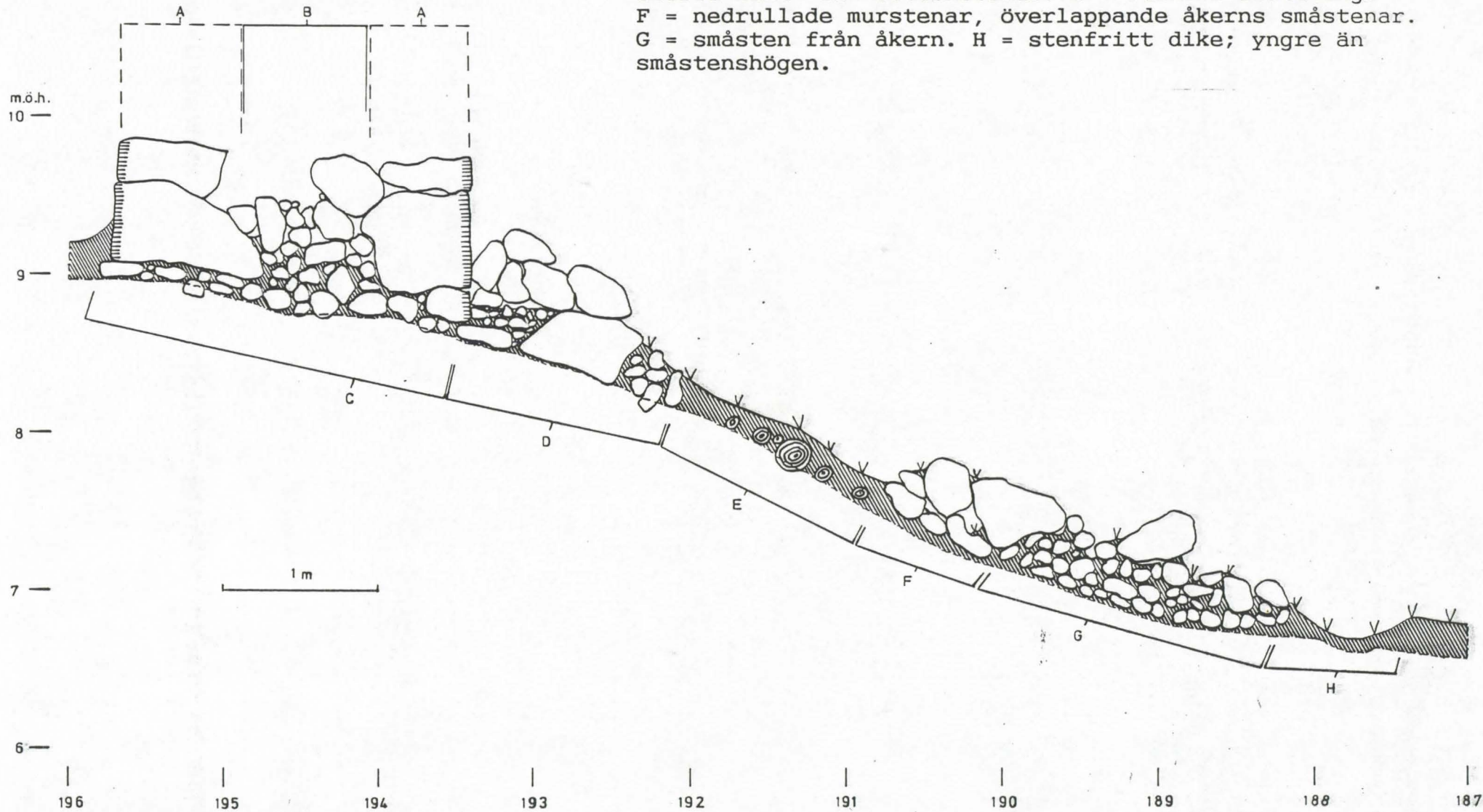
Schakt E (jfr figur 3 sida 11) saknade spår av träkol, nedplöjda organiska lager eller kulturlager både i snitt och nivå. Schakt E korsade två gånger en sluten rund ränna, som ställvis innehöll modernt avfall. Rännan kan ha uppkommit då en accelererande motorcykel åkt runt i den mjuka sanden och kastat upp sand på torven.

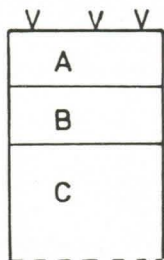

Figur 1. Schematiskt snitt snett genom stengärdet i schakt C, följande $y=216,5$. A = stengärdets yttre block. B = fyllnadssten. C = nedgrävd grund för stengärdet i öster. D = raserade stenblock. E = cement.

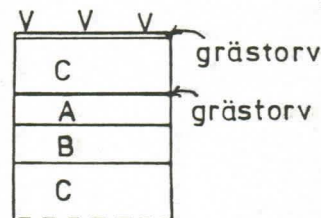

Figur 2. Schematiskt snitt genom stengärdet i schakt D, följande $x=119,5$. A = stengärdets yttre block. B = fyllnadssten. C = i bottenanden nedgrävd grund för stengärdet. D = rasmassor på terrasserad grund med större kant- och bottenstenar. E = stenfri sluttning. F = nedrullade murstenar, överlappande åkerns småstenar. G = småsten från åkern. H = stenfritt dike; yngre än småstenshögen.

m.ö.h.
12 —

ca 122/220

ca 128/220

11 —

Figur 3. Schematiska jordprofiler från schackt E. Skala 1:25. A = humus eller humusblandad lös torv. B = rostfärgat anrikningsskikt; rotriakt. C = ljusgul ren silt; rotfattig.

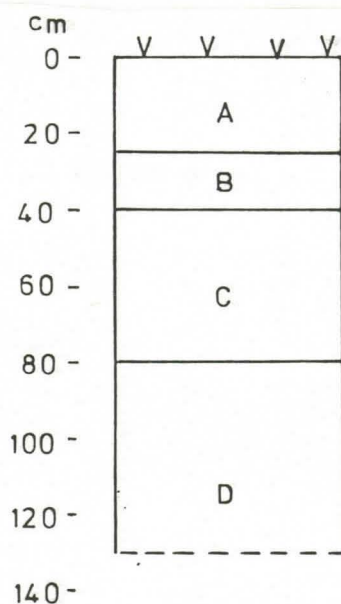
Schakt F. Nivå 1 noterades som ett nästan heltäckande stensikt (jfr pl. 17-20). Denna jordfasta stenpackning i lager 2 tolkades som naturlig. Eftersom område F låg innanför den hägnade åkerns/ängens område men utanför Galgbackens åtminstone delvis stenrensade betesmark, torde stenmängden vara ursprunglig med ett eventuellt tillskott av slängda stenar från åkrarna i syd och öster samt betesmarken i norr. Under stensiktet påträffades motsvarande jordarter och snitt som i schakt E (jfr figur 3 sida 11), fastän betydligt stenigare. Inga spår av sot eller kulturlager noterades.

Schakt G. Jordarterna var som i schakt E (jfr figur 3 här invid).

Schakt H och I. Stenfri, lös sandig jord. Tydliga spår av tidigare plöjning; matjord 0,18-0,25 m tjock (jfr pl. 7).

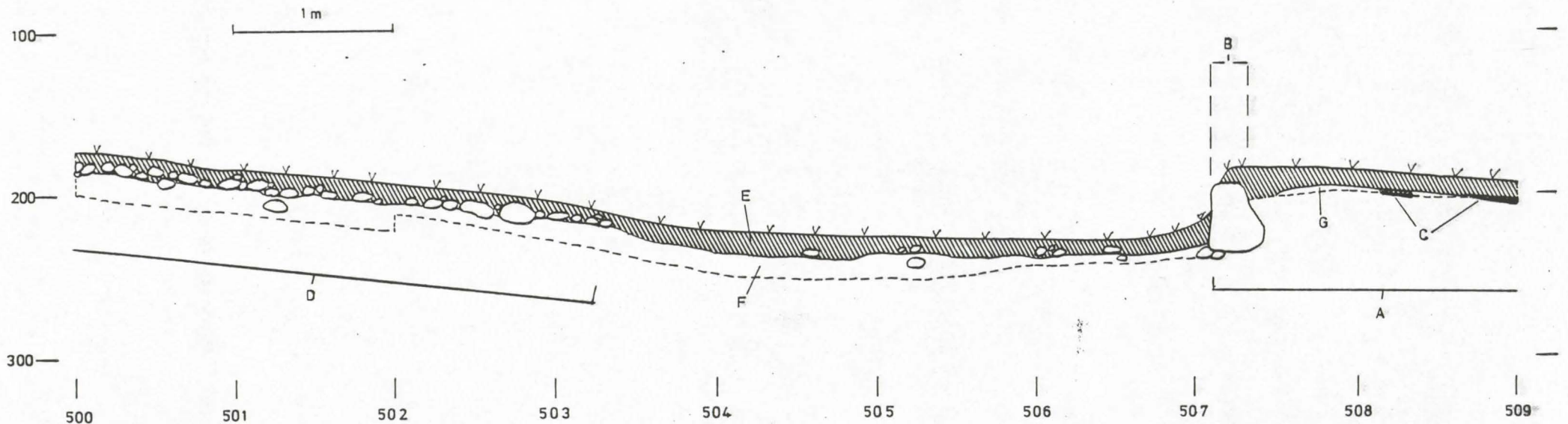
Schakt K. Tydliga spår av tidigare plöjning anträffades; matjorden var 0,25-0,30 m tjock.

Schakt L. Tydliga spår av plöjd matjord; under matjorden fanns orörd torv som bildats före viken torkat ut (se figur 4 här invid). [L, västra delen 10 m lång / L, östra delen 11,5 m lång.]

Figur 4. Schematisk jordprofil från schackt L. Skala 1:20. A = plöjningslager av humus och torv med ett tillskott mineraljord. B = orörd mörk rödbrun torv med rostfläckar. C = anrikningsskikt; finkornigt material med rikliga rostfläckar. D = ren silt och blålera.

Figur 5. Schematiskt snitt genom del av anläggning 1 och gårdsplan, följande x = 300. A = anläggning 1. B = stenfot, delvis nedgrävd i den gula bottensanden. C = trärester. D = tät och hård stenpackning med inslag av krossat tegel. E = humusrik kompakt sand, innehållande något träkol och skörbränd sten; övre skiktet tegel- och fyndrikt, dock ej spår av fet konsistens eller missfärgningar. F = fin gul bottensand; relativt fyndtom. G = fin stenfri grågul sand; påfyllnadsjord; ej slutgrävd.

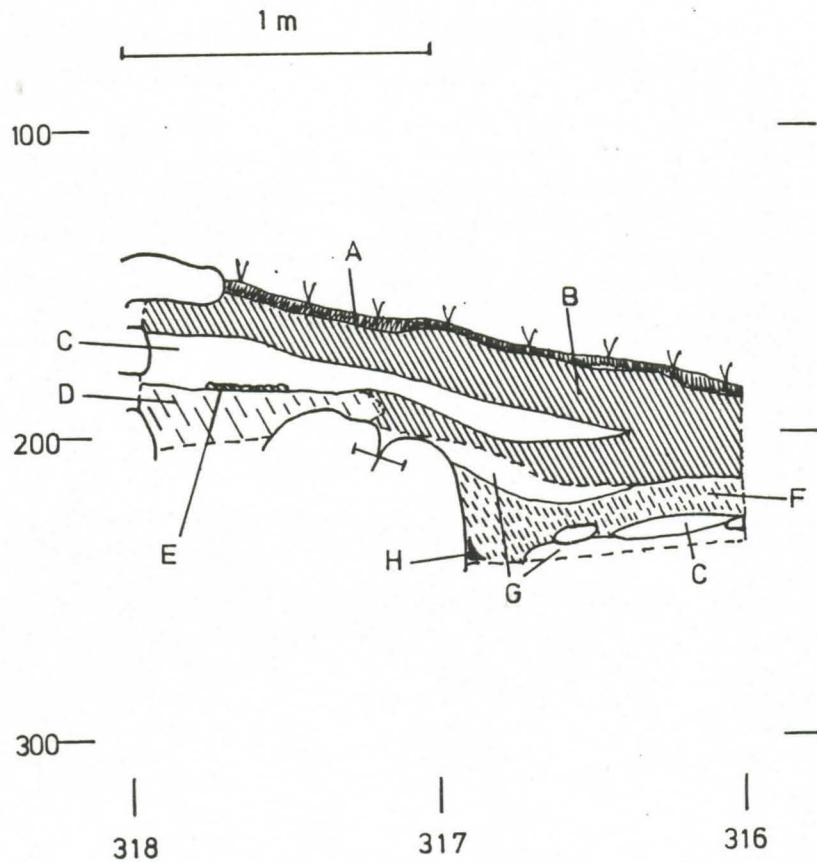
Nynäsbacken. Den presumtiva husgrunden (anläggning 1) syntes vid ankomsten som en jämn gräsbevuxen upphöjning i backens sluttning. Den kompakta jordhögen (anläggning 2) söder om husgrunden upptäcktes likaså innan grävningssområdet utstakades. Den långsmala gropen (anläggning 3) mellan dessa anläggningar uppfattades till en början som en recent sandgrop. Anläggningarna 4 och 5 avslöjades först under utgrävningen.

Väster om husgrunden uppdagades en hårt nedtrampad stenpackning; även med järnstör var det svårt att bryta upp de knytnävstora stenarna (jfr figur 5 sida 12 & pl. 47, 48, 49, 60, 67 & 68). Stensättningen, som inte syntes från ytnivån, försvann nästan helt till nivå 2 (jfr pl. 50, 51, 52 & 61). Stenpackningen var dock inte lagd med större precision; troligen har stenarna och tegelfragmenten rätt summariskt slängts väster om det planerade, eller stående, huset. Möjligen kan stenpackningen även ha varit en äldre, fristående och betydligt större "konstruktion", sträckande sig långt utanför den utgrävda ytan. Då husgrunden lagts skulle de närmaste berörda delarna av packningen ha avlägsnats. Under stenarna påträffades en naturlig gråvit/grågul fin sand med ett svagt inslag av äldre humus (nivå 2).

På Nynäsbacken registrerades följande anläggningar:

1. En husgrund, bestående av en yttre stenfot med inre sandpåfyllnad som undre golv (jfr figur 5 sida 12 & pl. 41, 42, 44 & 45). Stenfoten var nedgrävd i den gula bottensanden och ställvis både i väst och öst tätad med småsten. Förmultnade rester av ett övre trägolv med en jämn fördelning av träkol noterades på sanden (cf bilder 43 & 46). Stenfoten var delvis raserad och bortförd i öster (jfr pl. 53, 54-56 & 58-59). Stenfoten var delvis raserad även i väster där påfyllnadsjord runnit ut utanför anläggningen. Stenfoten i väster var dessutom täckt av ett tjockare lager humus som även i viss mån överlåg stenpackningens östra delar. Rivningsrester av en bortförd tegelugn noterades på grunden i öster (jfr pl. 54-56). Ugnen var ursprungligen rest direkt på påfyllnadsjorden. Ingen särskild bevarad grund för ugnen kunde hittas och nivå 2 visade sig redan vara under ugnens lägsta nivå (jfr pl. 57), då här ej längre påträffades rivningsmaterial. Timmerväggarna har troligen blivit bortförda då huset övergivits. Byggnadens storlek torde ha varit 10 x 8,5 m. Större spår av bränder upptäcktes ej; endast fragmentariskt träkol (se figur 5 på sid 12). I rutorna 300/504, /506, /508, /510, /512, 302/504, /506, /508, /510, /512 och /514.

2. En jordtäckt stenkonstruktion (jfr pl. 64, 65 & 66). Endel stenblock var sprängda av hetta. Totalt kg hårdbränd, delvis glaserad lera hittades i stora block invid konstruktionen under jordmassorna (jfr pl. 69). Lermassan var uppblandad med osmält kvartssand (jfr fynd 89101:199-203). Slaggen hade stelnat kring ett antal hela tegel, som även de i hög temperatur reducerats och/eller glaserats. Den påslängda jorden uppvisade skilda, fyndrika och kulturpåverkade, lager (se figur 6 sida 14). Inga rester av järn- eller ässjeslagg påträffades. Förekomsten av skörbrända stenar, träkol och sot var sparsam, även i de lägre skikten. Möjligen är det frågan om en tegelugn. I ruta 316/500.

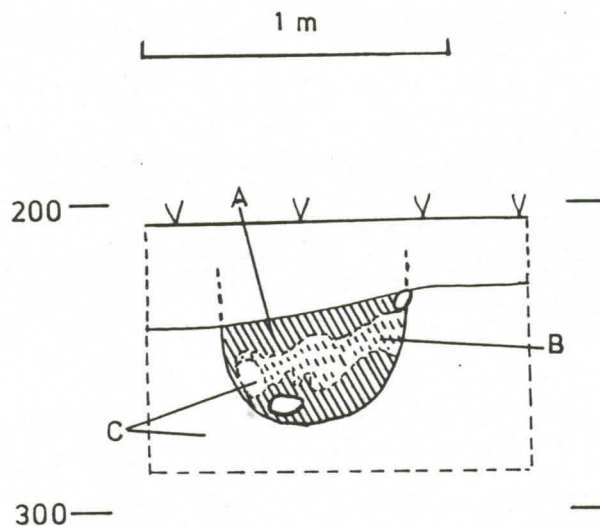

Figur 6. Schematiskt snitt genom anläggning 2, följande $y = 500$. Skala 1:25. A = grästorv och råhumus. B = humus/humusblandad sand; fyndrik. C = vit silt med tegelkross. D = mörk humusblandad sand. E = trärester. F = rödbrun humusrik sand. G = fin ljusgul sand med fläckar av sot och träkol. H = träkol och sot.

3. En långsmal grop, mellan anläggningarna 1 och 4 (jfr pl. 62, 63 & 73). Gropens riktning var den samma som husgrundens (anläggning 4). Möjligen ett sentida sandtag eller en äldre servicegång till anläggningarna 2 och 4. I rutorna 308/500, 310/500, 312/500 och 314/500.

4. En stenfot, delvis nedrasad i anläggning 3. Omedelbart söder om stenfoten en stenfri jämn plattform av sandpåfyllnad, liknande anläggning 1. Sanden, möjligen ett golv, sträckte sig under anläggning 2 (jfr pl. 73 & 74). Stenfoten bildade en av kanterna till anläggning 3. Ej konstaterade spår av träkonstruktioner. Möjligen en husgrund. I rutorna 312/500 och 314/500.

5. Grop, långsmal, invid stenfoten tillhörande anläggning 1 i nordväst (jfr pl. 70, 71 & 72). Fylld med sotig humusblandad sand med en tydlig yttre gräns mot bottensanden (se figur 7 här invid). Tegelkross i övre skikten. Något kol förekom. Okänd funktion. I ruta 302/502.

Figur 7. Schematiskt snitt genom anläggning 5. Skala 1:25. Markytan (ytnivån) rekonstruerad genom interpolering. Snittets markyta nivå 2. A = humusblandad sand. B = svagt humusblandad gul sand. C = fin gul bottensand.

- Fynd

Galgbacken. Ytfynd (av recent skräp) noterades ej emedan området använts som tillfällig avstjälpningsplats in i modern tid.

Schakt A innehöll i lager 1 en bit stenkol, fragment av fajanskärl och tegel samt något stelnat beck. I ruta 108/200 hittades ett möjligen nedgrävt, komplett skelett av en hare i lager 2.

I schakt B påträffades i lager 1 en söndrig "Marli"-flaska med skruvkork. Lager 2 innehöll träkol, oslagen flinta (89100:47), en buteljmyning av glas med kork (89100:32) och en skärva glaserat rödgods (89100:1). Från B härör sig även en skärva grågods (89100:2).

Schakt C. Den stora skräpfyllda gropen i rutorna 126-128/216 innehöll öppnade genomrostade konservburkar, råttfällor, udda järnbeslag, smultna glasskärvor, grönt buteljglas, två delvis smultna apoteksflaskor (jfr 89100:45), bränt ben, träkol, skärvor av en blomkruka, odecorerad fajans, en ficklampa, en äldre propp samt flera kg spik.

Väster om skräpgropen tillvaratogs fajans (89100:19-20). Mellan avskrädesgropen och muren hittades odecorerad och decorerad fajans (jfr 89100:21), buteljglas, fragment av kritpipa (89100:26), bränt och obränt ben samt tegelfragment. Mellan de raserade stenblocken väster om muren hittades yngre buteljglas, bitar av en järngryta och obränt ben.

Avskrädeslagret på muren omfattade i 1:a lagret yngre och äldre buteljglas från flera flaskor (89100:37), fönsterglas, fragment av järnföremål och tegel, bitar av två järngrytor, en äldre hudkrämburk, en tegelsten (28 x 13 x 7,5 cm, fint bindeämne), obränt ben, träkol, fajans, textilfragment, oslagen flinta (89100:51) samt en sönderslagen, äldre flaska "Lapin Kulka". Motsvarande fynd gjordes även i lager 2 och 3 i den mylla som fallit ner mellan stenarna. I lager 2 hittades en skärva rödgods (89100:3); i lager tre en glödlampsskärva (89100:33). I ruta 139/216 noterades ett längre stycke järnband inklämt emellan stenarna i nivå 1; under dessa stenar fanns tegelfragment.

Öster om muren påträffades fönsterglas, flinta (89100:48-50), fajans, tegel, yngre butelj- och bruksglas (jfr 89100:34-36) samt obränt ben.

Schakt D. Fynden norr om muren innefattade fajans, tegel och rödgods (89100:4-5). I murens fyllnadsmassor hittades fragment av en sko (89100:63) samt en yngre glasskärva. I och på murens terrass i syd påvisades skärvor av buteljglas (89100:39-40), fönsterglas, tegel, fajans och obränt ben. De tre kvartsavslagen från ruta 119/193 (89100:61-62), funna på terrassen till stengärdet, är antingen slagna under historisk tid eller förflyttade till sina fyndplatser efter murens byggnadsskede. Mellan muren och de nedre rasmassorna fanns fajans, skiffer, fönsterglas och tegelfragment. Bland de nedrullade murstenarna hittades yngre butelj- och fönsterglas samt tegelfragment. En bit av en sjöskumspipa (89100:23), en plåtflaska, isoleringsmaterial, fragment av tegel, fönster- och yngre buteljglas samt obränt ben tillvaratogs bland småstenarna från åkern. Nere i den plöjda jorden hittades buteljglas (jfr 89100:38), fönsterglas, fajans (jfr 89100:22) samt obränt ben.

I schakt E lager 1 påträffades bitar av isoleringsmaterial, en nit och buteljglasskärvor. På botten av rännan (lager 1) hittades mera yngre buteljglas, smultet glas, bränt ben, några 3-tumsspikar, oidentifierbart järnskrot och något träkol. Från lager 2 kom ytterliggare tegelfragment, fajans, fönsterglas, tre skärvor rödgods (89100:6-8), oslagen flinta (89100:53-55) samt ett fragment formtegel (89100:29).

Schakt F visade sig fyndfattigt. En flaskbotten (89100:41), något fajans och tegel påträffades i lager 1.

Inga fynd gjordes i schakt G!

I schakt H gjordes fynd av fajans, träkol, tegel, obränt ben,

rödgods (89100:9-11,13), vitgods (89100:12), kritpipa (89100:28), hushållsglas (jfr 89100:42-43) samt oslagen flinta (89100:56-57).

Schakt I. Den oslagna flinta (89100:58-59) här påträffades torde vara av samma ursprung som den i område H. Norra delen av schaktet innehöll fajans, porslin, böjd järntråd och spik samt fragment av recenta byggnadsstenar och tegel. I södra I påvisades äldre grönt fönsterglas, yngre buteljglas och fajans.

Inga fynd gjordes i schakt K!

Liksom i schakt H hittades i schakt L något rödgods (89100:14-18). Till de andra fynden räknas fajans (jfr 89100:24), två skärvor av en degel (89100:25), tegel (jfr 89100:30-31), buteljglas och smält glas (jfr 89100:44,46), träkol samt oslagen flinta (89100:60).

Nynäsbacken. Ett svenskt silvermynt (89101:1) från 1590 hittades strax utanför anläggning 1 i lager 2.

Ett kopparmyntämne (89101:2), en mellaneuropeisk guldmyntsvikt (89101:3) från 1600-talet och ett svenskt kopparmynt (89101:4) från 1673 påträffades i husgrundens sandpåfyllnad. Enstaka andra kopparfragment (89101:5-7) noterades likaså i anläggningarna 1 och 2, bl.a. en knapp (89101:6) i anläggning 1.

Blykulor och -material (89101:8-10) anträffades kring den västra kanten av anläggning 1, både på upphöjningen och nedanför den.

Järnföremål och -fragment (89101:11-31) tillvaratogs över hela utgrävningsområdet. Delen av ett dörregel (89101:16), som tillvaratogs innanför anläggning 1, torde ha hört till husets ursprungliga inventarier. Fragmentet av grythängslet (89101:18), kunde möjligen hänföras till byggnadens tid. De tvenne stenhuggarkilarna (89101:12&17), likaså påträffade på stenpackningen i väster, torde däremot vara yngre.

Söm (89101:32-38) förekom spritt över grävningsområdet; över hälften upphittades dock på anläggning 1, husgrunden. Spik (89101:39-66) fanns däremot främst utanför anläggning 1. Speciellt rikligt spik påträffades i fyllnadsjorden över anläggning 2, ugnskonstruktionen. Möjligen kunde spikarna funna mellan anläggningarna höra till ett äldre kulturlager. Två hittades i anläggning 5. Att notera är att husgrunden så gott som saknade spik, utom vid den raserade ugnen!

Keramiskskärvor (89101:67-118) förekom främst i anläggning 2 samt emellan stenpackningen och anläggning 3. Skärvorna har en liknande spridning som spikarna! Keramiken dateras främst till 1500- och 1600-talen, men även möjligen senmedeltida skärvor, och yngre material, förekommer bland det tillvaratagna materialet. T.ex. rörskäftet (89101:95) dateras till 1400-talets slut - 1500-talets mitt. Grågodskeramiken (89101:72, 87, 88, 111 & 118) torde följa samma riktlinjer, men även om skärvorna inte skulle vara äldre än 1600-talet, utgjorde de i alla fall en tidig importvara från Mellaneuropa.

Vita fajansskärvor (89101:119-123) påträffades endast i eller vid anläggningarna 2, 3 och 4, där jorden tydligen blivit omörd efter 1600-talet.

Tre degelfragment (89101:124-126) hittades; två ihophörande skärvor i rutorna 306/500 och 308/500 samt en skärva i anläggning 2.

Kritpipsfragmenten (89101:127-138) uppvisade en intressant fyndfördelning då två tydliga koncentrationer uppdagades. Den första fanns i anläggning 1, vid och kring den nedrivna tegelugnen i rutorna 300/508, 300/510 och 302/510. Den andra påträffades i fyllnadsjorden över anläggningarna 2, 3 och 4 i södra delen av fältet. Fragmenten är svåra eller omöjliga att datera, men de inom anläggning 1 funna torde höra till 1600-talets slut, till husets och ugnens sista bruksperiod!

Tegelfragmenten hittades ofta i klungor, vilket tyder på att större stycken smulats sönder *in situ*. Utanför anläggning 1 var speciellt lager 1 kulturbärande; närmare 1 % av lagrets volym bestod av krossade tegel. Tegel förekom utanför anläggningarna 1 och 2 i rutorna 300/500, /502, /504, /506, 302/500, /502, 304/500, 306/500, 308/500,

312/500 och 314/500. Inom anläggning 1 förekom tegel i rutorna 300/508, /512, 302/510, /512. Exempel tillvaratogs från samtliga rutor där tegel påträffades; ytterligare sparades över 2/3 av de utanför anläggning 1 hittade större, över knytnävsstora tegelfragmenten. Ett urval större tegelfragment och hela tegel har sedan katalogiserats (89101:139-145).

Bruks- och hushållsglas (89101:146-167) följde en egen spridningsfigur. Anläggning 2 med näromgivning uppvisade den större mängden av materialet, men även anläggning 1 innehöll bruksglas, bl.a. foten av ett vinglas vid ugnens plats. Ytan mellan anläggningarna var nästan fyndtom.

Fönsterglas (89101:168-186) anträffades i relativt stora mängder väster om anläggning 1 samt i anläggningarna 2, 3 och 4, i samtliga lager. Endast ett fåtal skärvor påträffades i anläggning 1. Liksom spikarna och keramiken har fönsterglas aldrig avlagrats i husgrundens sand då det täta trägolvet hindrat det. När golvet sopats rent har eventuella skärvor hamnat utanför anläggning 1!

Brandskadat glas (89101:187-198) förekom främst i två vaga koncentrationer: den ena i anläggning 2, den andra i regionen av anläggning 3, där även keramikfynden var ovanligt många. Husknuten vid rutorna 306/500, 308/500 & 310/500 kan ha fungerat som en tillfällig mindre avskrädesplats innan anläggning 3 grävdes (eller om 2 och 3 är samtida, under bruksperioden av anläggning 3).

All lerslagg utanför anläggning 2 tillvaratogs. Exempel har katalogiserats (89101:199-203). Lerslaggen förekom oregelbundet och i regel sparsamt utanför anläggning 2, som torde vara dess ursprung.

Murbruk (89101:204-205) förekom sparsamt; endast i rutorna 302/510 och 316/500 tillvaratogs några gram. Fynden bekräftade att murade tegelugnar funnits på dessa platser.

Stenmaterial (89101:206-213) anträffades i formen flinta, en brandskadad slipsten och ett fragment av ett sänke. Flintan förekom främst bränd, utnyttjad.

Obränt benmaterial (89101:214-232) fanns där ugnar uppdagades: vid den raserade ugnen i anläggning 1 och i fyllnadsjorden över anläggning 2. I övrigt var benförekomsten sporadisk och slumpmässig.

Bränt benmaterial (89101:233-239) förekom sparsamt, främst dock i närheten av ugnarna, anläggningarna 1 och 2.

- Osteologisk analys (S.From)

Benfragmenten från Nynäsbacken har bestämts till arten om möjligt. I osäkra fall följs det mest sannolika artnamnet åt av ett frågetecken. Ifall två närbesläktade arter inte har kunnat åtskiljas, nämns båda. De ben som med säkerhet kan sägas härröra från fullvuxna (adult) respektive ungdjur (juvenila) är utmärkta.

Minsta möjliga individantal (MIND) är inte uträknat eftersom materialet är fragmentariskt och har anhopats under en icke närmare definierad tidsrymd. MIND ger heller ingen fingervisning om kreaturantal eller matmängd då området inte är helt utgrävt (huvudsakliga avskrädeshögen är kanske inte funnen ännu, t.ex.).

Största andelen av benfragmenten är från däggdjur; 15-20 fragment är från fågel och ett från fisk. Utan att först begrunda de tafonomiska orsakerna till det varierande fragmentantalet inom de olika djurgrupperna kan man inte dra några slutsatser beträffande gruppernas inbördes storleksförhållande. Däggdjursben bevaras nämligen bättre än fågelben, medan fiskben är skörast.

DÄGGDJURSBENEN (Mammalia). Största delen av däggdjursbenen härrör sig från husdjur: nötkreatur (*Bos taurus*), svin (*Sus scrofa*), får (*Ovis aries*) och get (*Capra hircus*). Resterna av nöt tillhör fullvuxna djur. Av svinresterna är ett ben (hälben) från fullvuxet djur, resten är från ungdjur (eller i alla fall från mycket småvuxna individer). Av får och

get (Ovis/Capra) är en tanduppsättning från ett fullvuxet djur (minst 2 års ålder), resten är från djur av lammstorlek eller något större (kanske upp till 1 års ålder).

Två (-tre) viltdjursarter är funna från Nynäsbacken: Hare (Lepus timidus) och säl (Phocidae). Sälfragmenten är antingen hand- och fingerben eller så är de mycket slitna. Båda fallen gör artbestämningen osäker. Ett försiktigt försök till artbestämning har dock gjorts; sälfragmenten verkar härröra från gråsäl (Halichoerus grypus) och vikare (Phoca hispida).

FÅGELBENEN (Aves). Alla fågelbenen tillhör hönsfågel. Eftersom hönsfågelarterna i vissa fall är svåra att skilja åt morfologiskt, har en del av bestämningarna gjorts på basen av storlek. Funna arter är tamhöns (Gallus domesticus), orre (Tetrastes tetricus), ripa (Lagopus lagopus) och järpe (Tetrastes bonasia).

FISKBENEN (Teleostei). Ett benfragment av fisk har bevarats i materialet: ett underkäksben av gädda (Esox lucius).

Sammandrag och synteser

Galgbacken. Inga spår av hamnverksamheten eller vindkvarnen påträffades. Galgen torde vara bortförd med sandtagning. Områdets äldsta påvisade kulturlämningar var de välgrundade stengårderna, troligen från 1700-talet. Bebyggelsen och ängs/åkerbruket i närheten har däremot lämnat rikliga spår efter sig.

Nynäsbacken. En delvis förstörd (bortschaktad) husgrund från 1600-talets senare hälft påträffades under utgrävningen. Emedan även äldre fyndmaterial i mindre mängd ingick i jordlagren i husets närmiljö torde även äldre, eventuellt t.o.m. senmedeltida, lämningar vara möjliga att spåra på backen!

Huset har av allt att döma varit ett bostadshus med en murad tegelugn. Byggnaden har rivits under 1680-talet eller snart därefter; yngre fyndmaterial saknades. Fyndrikedomen kring ugnen tyder på att skräp kunnat falla ner under trägolvet invid ugnen; i övrigt har golvet hållit rätt tätt och sopats rent. Då huset byggts på en konstgjord och rätt arbetsdryg terrass och inte på kullens krön, förefaller det troligt att byggarna av särskilda orsaker varit tvungna att välja en ofördelaktig plats för huset. Sannolikt har backen då redan varit bebyggd med ett otal byggnader. Uteslutas kan dock inte heller att husets grund kan vara betydligt äldre än från 1680-talet.

Stensättningen i anläggning 2 torde vara en ugn av något yngre datum av fyndmaterialet att döma, om jordpåfyllningen skett under ugnens brukstid eller omedelbart efter att ugnen övergivits. Grunden ugnen stod på kan vara äldre, eventuellt samtida med bostadshuset, av byggnadstypen att döma. Ugnens byggnadstid förblev svår att bestämma; i bruk har den varit en längre tid, sannolikt in på 1800-talet. Skärvorna av fajans visar att påfyllnadsjorden även innehöll yngre material, som alltså uppblandats med äldre kulturjord från backen. Utgrävningen lyckades inte klarlägga den kronologiska följderna i anläggning 2, men över 3/4 av ugnen kvarstår ogrävd.

JAKOBSTAD GALGBACKEN NYNÄSBACKEN

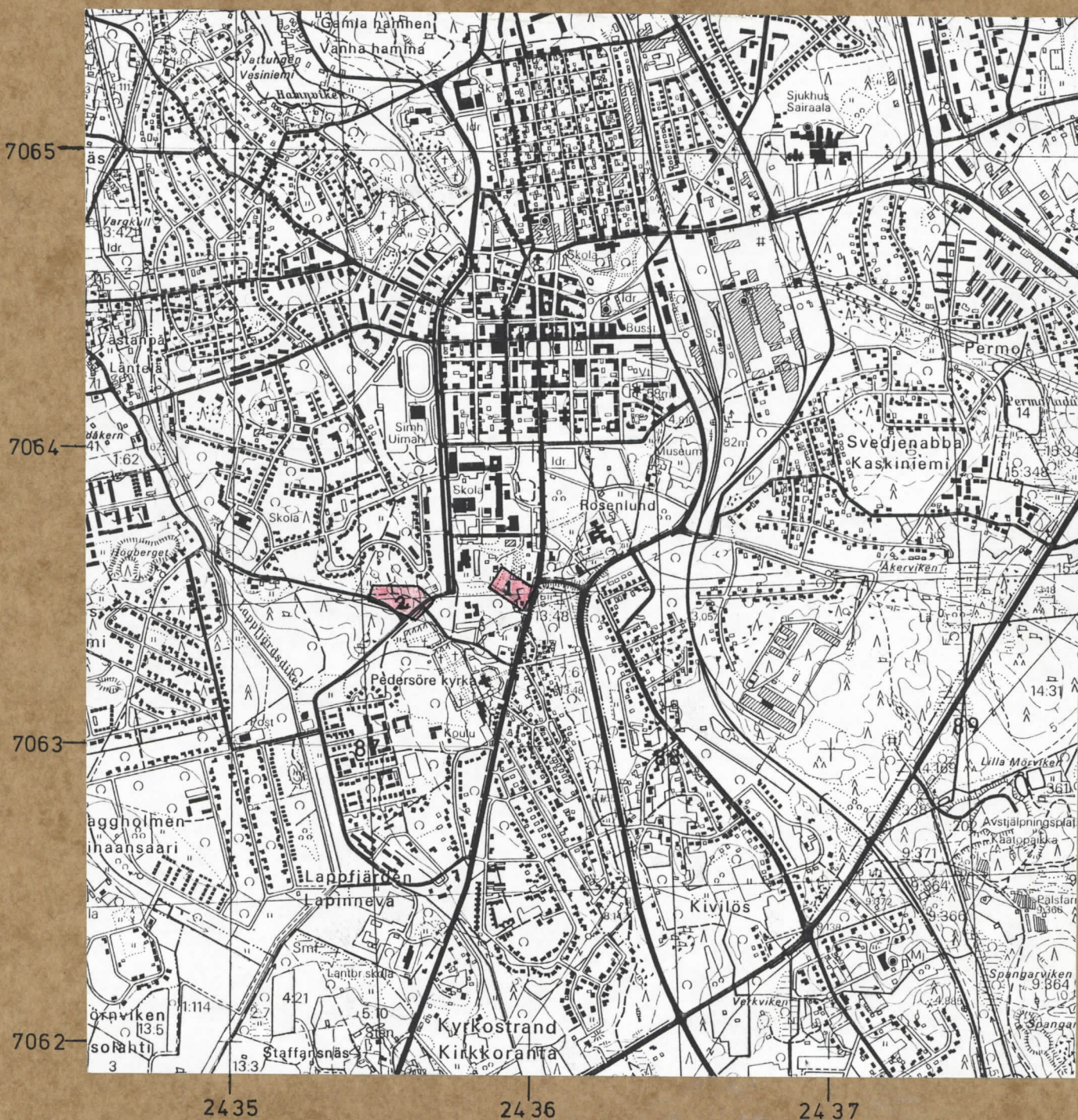
D. Fewster 1989

Utdrag ur grundkarta 2321 06 JAKOBSTAD (1985)

1: 20 000

1 = Galgbacken

2 = Nynäsbacken

JAKOBSTAD GALGBACKEN

D. Fewster 1989

Generalplan

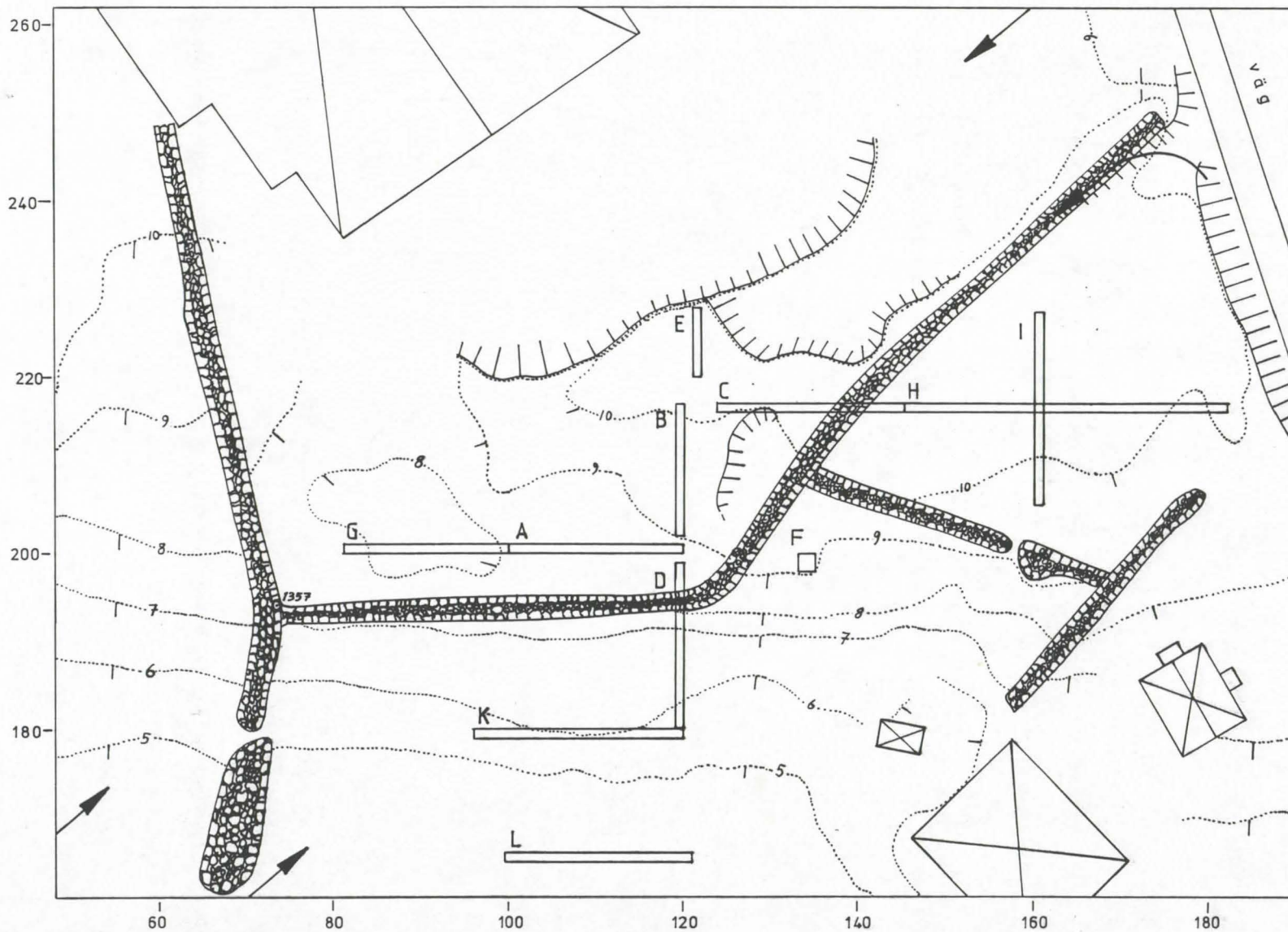
Skala 1:500

Kompletterad grundkarta för stadsplan

20 m

kompassnorr

- A-L schakt
- höjdkurva m.ö.h.
- stengärde
- sentida byggnad
- planerad väg
- terrass
- 1357 höjdfixpunkt

21

Ritat av D. Fewster

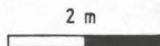
JAKOBSTAD GALGBACKEN

D.Fewster 1989

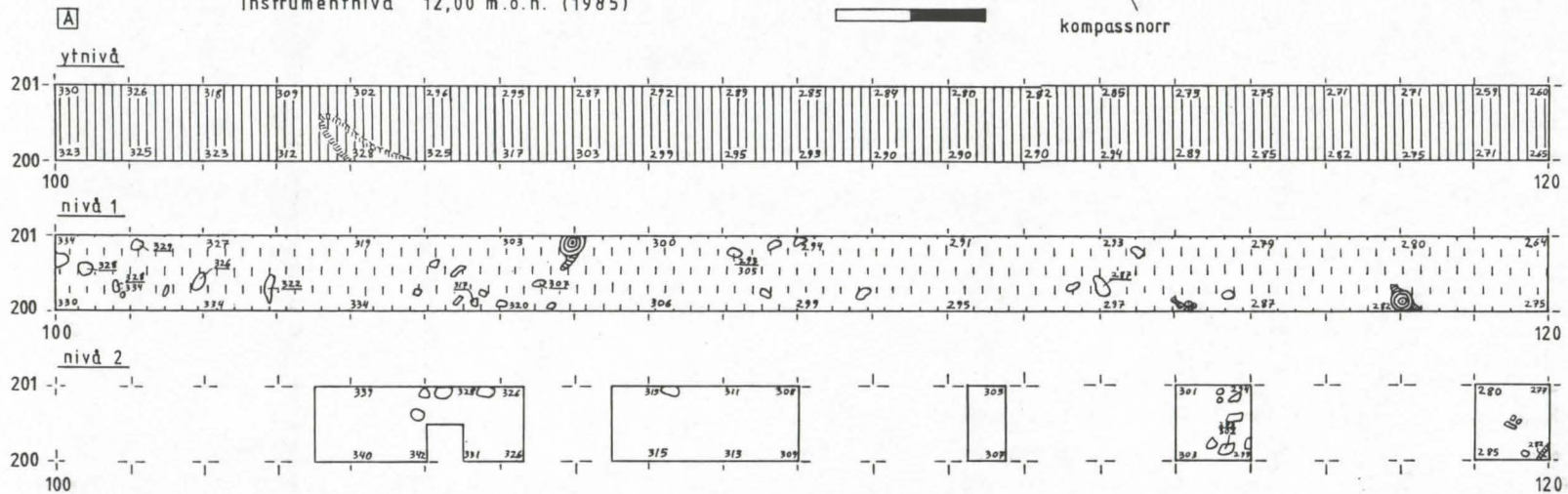
Planer över områdena A och C

Skala 1:50

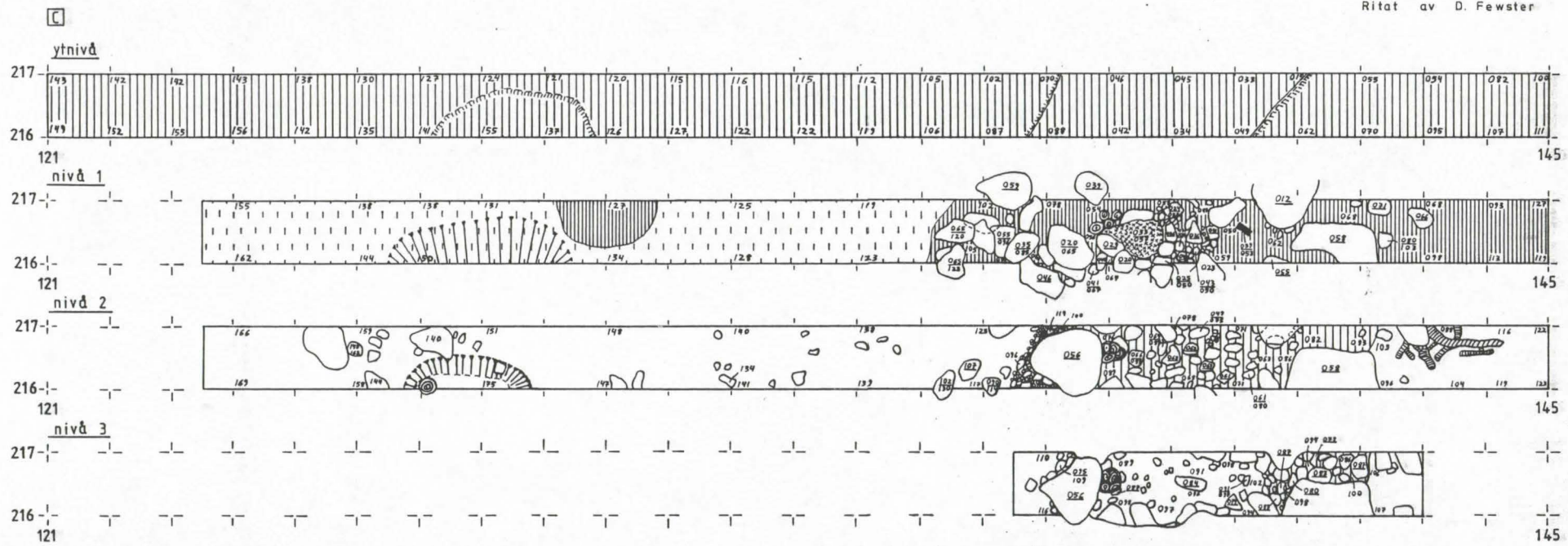
Instrumentnivå 12,00 m.ö.h. (1985)

- 273
305 nivåsiffror
- sten, över- och underliggande
- stubbe; rot
- tegel
- cement
- stengärde
- grop
- sluttning
- nedre rand
- humus
- humusblandad bottensand
- ljus grågul bottensand
- lös råhumus

Ritat av D. Fewster

22

JAKOBSTAD GALGBACKEN

D. Fewster 1989

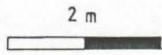
Planer över områdena B och D

Skala 1:50

Instrumentnivå 12,00 m.ö.h. (1985)

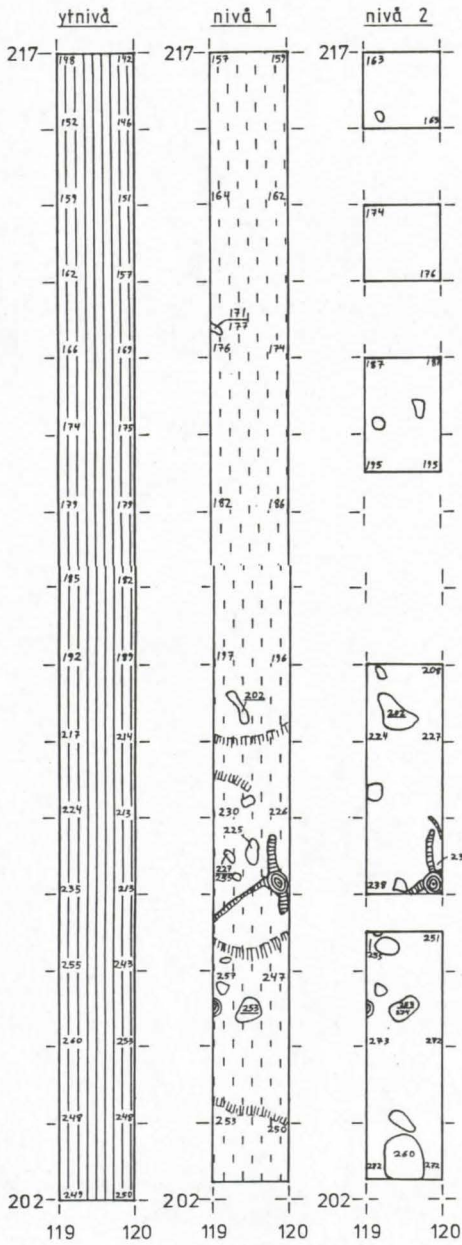
Ritad av D. Fewster

- nivå-siffror
- sten, över- och underliggande
- stubbe, rot
- grop, dike
- stengärde
- sluttning
- nedre rand
- humus
- humusblandad bottensand
- ljus grågul bottensand

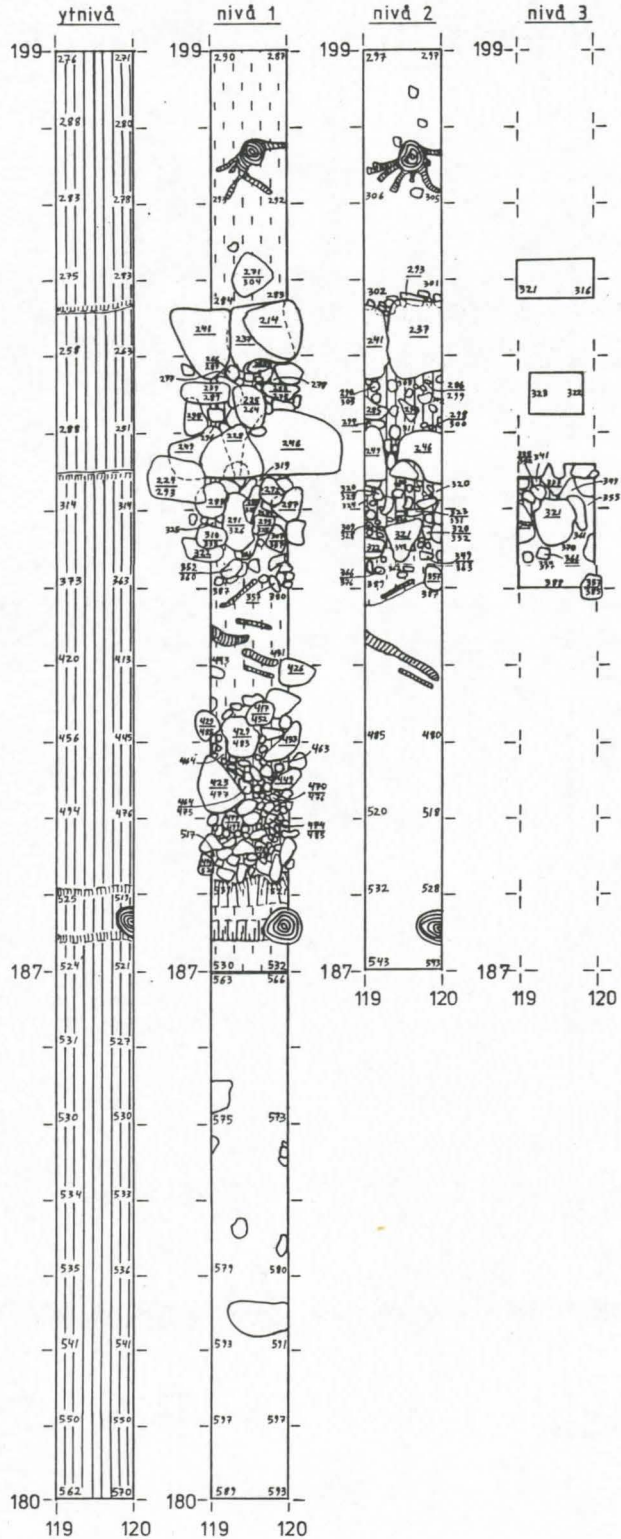

kompasnorr

B

D

JAKOBSTAD GALGBACKEN

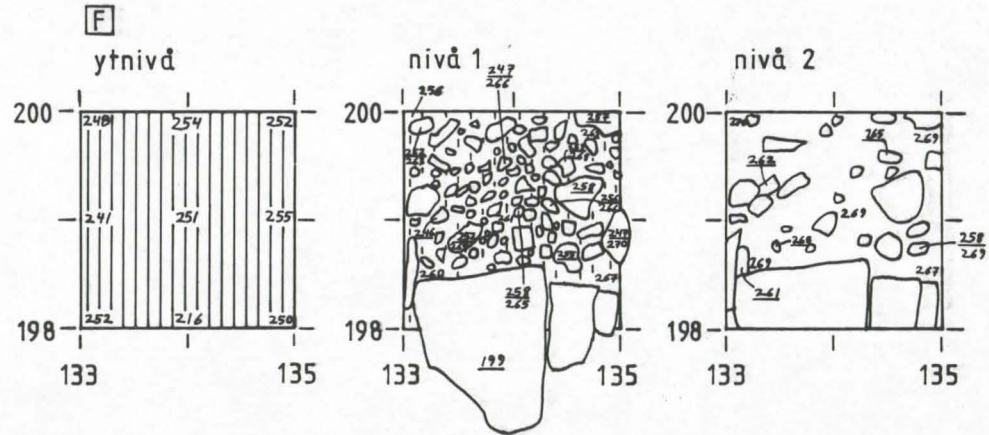
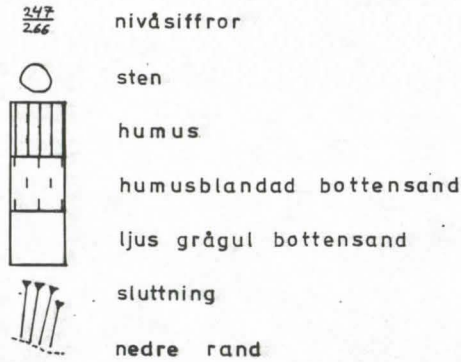
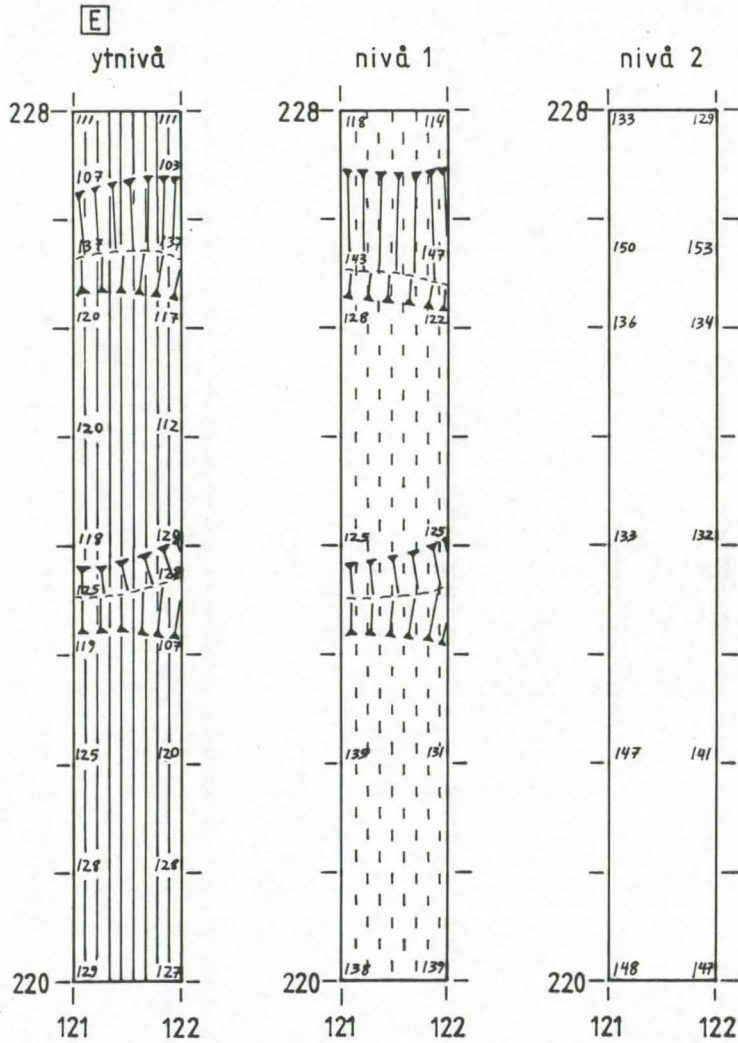
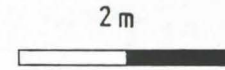
D. Fewster 1989

Planer över områdena E och F

Skala 1:50

Instrumentnivå 12,00 m.ö.h. (1985)

Ritat av D Fewster

24

JAKOBSTAD NYNÄSBACKEN

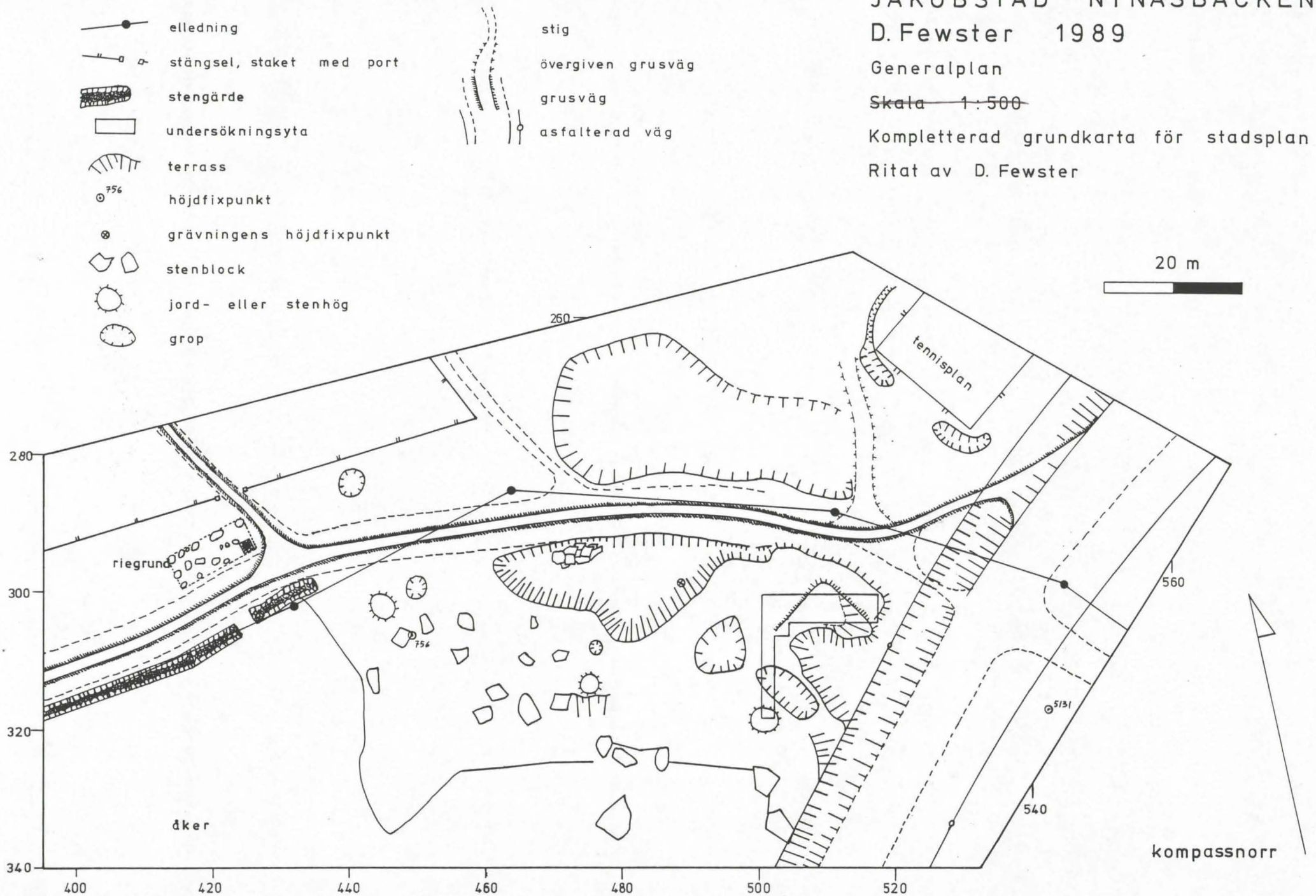
D. Fewster 1989

Generalplan

Skala 1:500

Kompletterad grundkarta för stadsplan

Ritat av D. Fewster

25

JAKÖBSTAD NYNÄSBACKEN

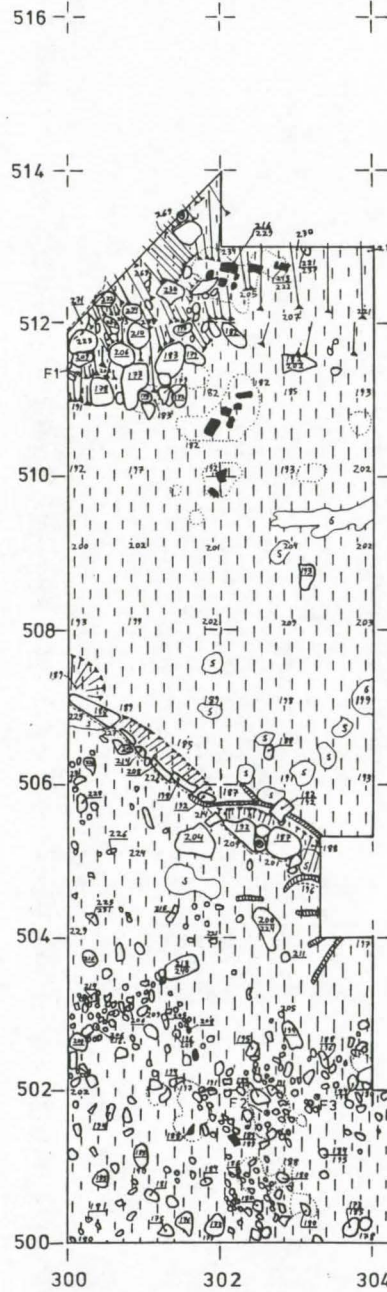
D. Fewster 1989

Planritning av nivå 1

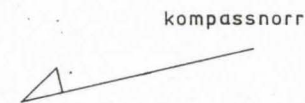
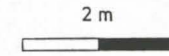
Skala 1:50

Instrumentnivå 10,46 m.ö.h. (1976)

Ritad av D. Fewster

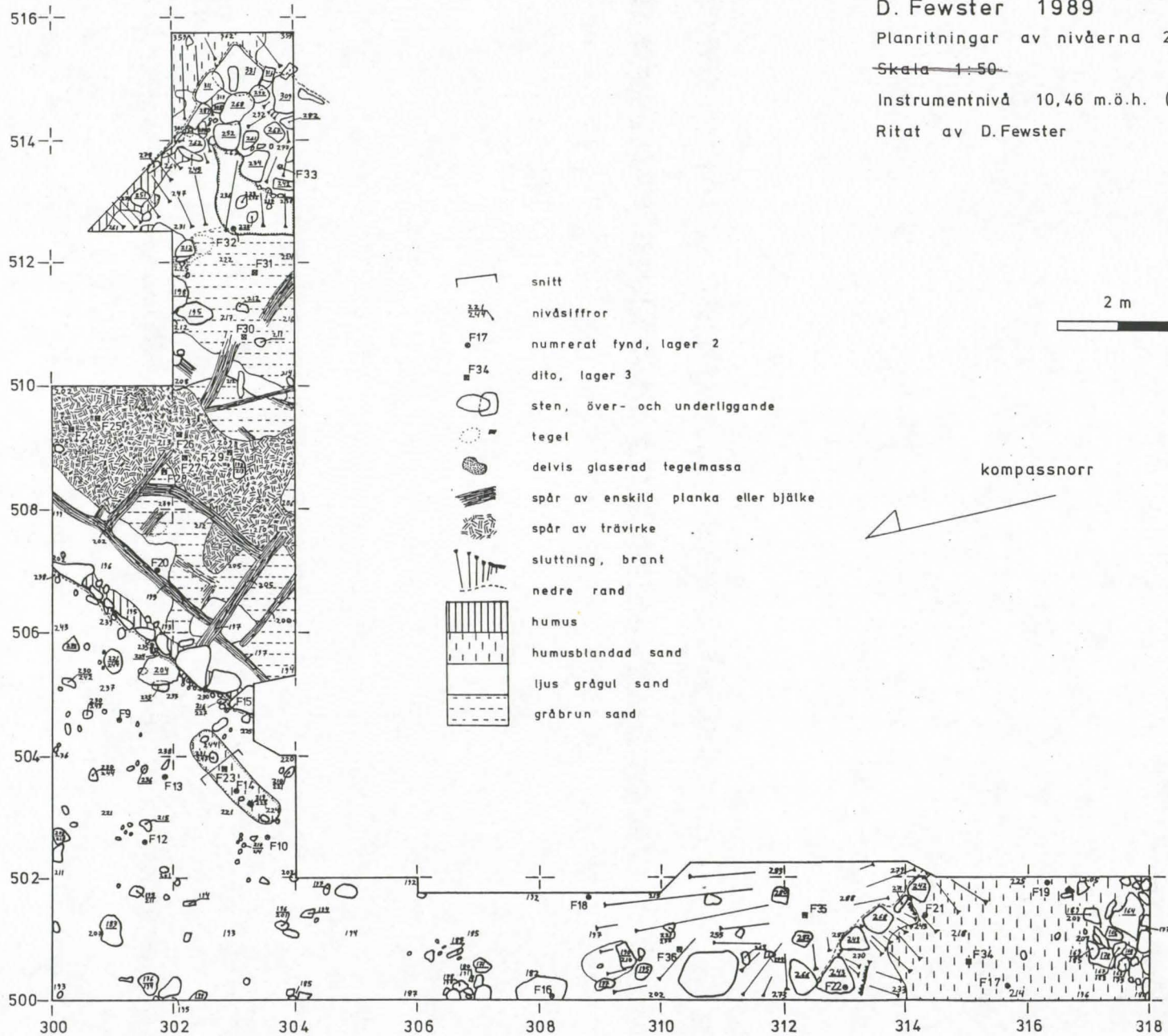

- nivå-siffror
- stubbe; rötter
- numrerat fynd
- sten, över- och underliggande
- tegel
- sluttning, brant
- nedre rand
- humus
- humusblandad sand
- ljus grågul sand

27

NIVÅ 2

JAKOBSTAD NYNÄSBACKEN

D. Fewster 1989

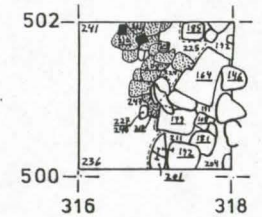
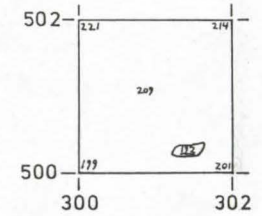
Planritningar av nivåerna 2 och 3

Skala 1:50

Instrumentnivå 10,46 m.ö.h. (1976)

Ritad av D.Fewster

NIVÅ 3

28

Förteckningar
- Planer och figurer

Utdrag ur grundkarta 2321 06 JAKOBSTAD (1985) s 20
 1:20 000

Galgbacken

Generalplan. s 21
 Originalalet 1:500, A3

Planer över områdena A och C s 22
 Originalalet 1:50, A2

Planer över områdena B och D s 23
 Originalalet 1:50, A2

Planer över områdena E och F s 24
 Originalalet 1:50, A2

Figur 1. Schematiskt snitt genom stengärdet i schakt C,
 följande $y=216,5$. s 9

Figur 2. Schematiskt snitt genom stengärdet i schakt D,
 följande $x=119,5$. s 10

Figur 3. Schematiska jordprofiler från schackt E.
 Skala 1:25 s 11

Figur 4. Schematisk jordprofil från schakt L.
 Skala 1:20 s 11

Nynäsbacken

Generalplan s 25
 Originalalet 1:500, A3

Planritning av ytnivån s 26
 Originalalet 1:50, A2

Planritning av nivå 1 s 27
 Originalalet 1:50, A2

Planritningar av nivåerna 2 och 3 s 28
 Originalalet 1:50, A2

Figur 5. Schematiskt snitt genom anläggning 1
 och stenpackning, följande $x=300$. s 12

Figur 6. Schematiskt snitt genom anläggning 2.
 Skala 1:25 s 14

Figur 7. Schematiskt snitt genom anläggning 5.
 Skala 1:25 s 15

- Svartvita fotografier

Fotograf Derek Fewster

NEG. RHO	Rulle /Bild	Plansch- bild	Motiv
JAKOBSTAD, GALGBACKEN			
91812	1/ 0	2	Område B, färdiggrävt
91813	1/ 1	4	"- , 119/212 nivå 2 mot WNW
91814	1/ 2		"- , 119/212 detalj, nivå 2 uppifrån mot WNW
	1/ 3		"- , dito
91815	1/ 4	3	"- , 119/213 nivå 1 mot WNW
91816	1/ 5		"- , 119/213 detalj, nivå 1 uppifrån mot WNW
	1/ 6		"- , dito

ALAHÄRMÄ, PELKKALA BY

91928	1/ 7		Fähusgrund
91929	1/ 8		dito, samma grund
91930	1/ 9		dito, samma grund
91931	1/10		dito, samma grund
91932	1/11		dito, samma grund
91933	1/12		Odlingsrösen
91934	1/13		dito
91935	1/14		Torpgrund
91936	1/15		dito, samma grund
91937	1/16		Stengärde
91938	1/17		Torpgrund, (samma torp som 1/14-15)
91939	1/18		Öppning i stengärde, (samma gärde som 1/16)

JAKOBSTAD, GALGBACKEN

91817	1/19		Område D, stengärdet nivå 1 mot SSW
	1/20	8	"- , dito
	1/21		"- , dito
	1/22		"- , stengärdet och rasmassor nivå 1 mot NNE
91818	1/23	10	"- , dito
	1/24		"- , dito
91819	1/25		"- , stengärdet nivå 1 mot NNE
	1/26		"- , rasmassorna nivå 1 mot SSE
91820	1/27	16	"- , dito
91821	1/28	1	Stengärdet från område D mot WNW
91822	1/29		Stengärdet från område D mot ENE
	1/30		Område C, stengärdet nivå 1 mot ESE
91823	1/31	5	"- , dito
	1/32		"- , cementmassa nivå 1 uppifrån mot SSW
91824	1/33	6	"- , dito
91825	1/34		"- , stengärdet nivå 1 mot WNW
	1/35		"- , dito
91826	1/36	9	Område D, stengärdet nivå 2 mot SSW
	1/37		"- , dito

NEG. RHO	Rulle /Bild	Plansch- bild	Motiv
JAKOBSTAD, GALGBACKEN			
91827	2/ 0		Område D, 119/194 nivå 2 uppifrån mot NNE
	2/ 1		"- , dito
	2/ 2		"- , dito
91828	2/ 3		Stengärdet från område D mot WNW
	2/ 4		Område D, 119/192,193 nivå 2 uppifrån mot SSW
91829	2/ 5	15	"- , dito
91830	2/ 6	14	"- , 119/191,192 nivå 2 uppifrån mot SSW
	2/ 7		"- , dito
	2/ 8		"- , stengärdet nivå 2 mot N
91831	2/ 9	12	"- , dito
91832	2/10	13	"- , stengärdets terrass nivå 2 mot N
	2/11		"- , dito
	2/12		"- , stengärdet nivå 2 mot NNE
91833	2/13	11	"- , dito
91834	2/14	17	Område F, 133/199 nivå 1 uppifrån mot NNE
	2/15		"- , dito
91835	2/16	19	"- , 134/199 nivå 1 uppifrån mot NNE
	2/17		"- , dito
91836	2/18	18	"- , 133/198 nivå 1 uppifrån mot NNE
	2/19		"- , dito
91837	2/20	20	"- , 134/198 nivå 1 uppifrån mot NNE
	2/21		"- , dito
	2/22		Område H, färdiggrävt mot ESE
91838	2/23	7	"- , dito
91839	2/24		Område K, före grävningen mot WNW
91840	2/25		Del av panorama, taget från 120/180, ca 330°, efter utgrävning
91841	2/26		dito
91842	2/27		dito
91843	2/28		dito
91844	2/29		dito
91845	2/30		dito
91846	2/31		dito
91847	2/32		dito
91848	2/33		dito
91849	2/34		dito
91850	2/35		dito
	2/36		dito
91851	2/37		dito

NEG. RHO	Rulle /Bild	Plansch- bild	Motiv
JAKOBSTAD, GALGBACKEN			
91852	3/ 0	21	Del av panorama, taget från 124/222, 360°, efter utgrävning
91853	3/ 1	22	dito
91854	3/ 2	23	dito
91855	3/ 3	24	dito
91856	3/ 4	25	dito
91857	3/ 5	27	dito
91858	3/ 6	28	dito
91859	3/ 7	30	dito
91860	3/ 8	31	dito
91861	3/ 9	32	dito
91862	3/10	34	dito
91863	3/11	36	dito
91864	3/12	37	dito
91865	3/13	38	dito
91866	3/14	39	dito
91867	3/15	40	dito
91868	3/16	26	dito
91869	3/17	29	dito
91870	3/18	33	dito
91871	3/19	35	dito

JAKOBSTAD, NYNÄSBACKEN

91872	3/20	83	del av panorama, taget från 300/500, 360°, före utgrävning
91873	3/21	84	dito
91874	3/22	85	dito
	3/23		dito
91875	3/24	86	dito
91876	3/25	87	dito
91877	3/26	88	dito
91878	3/27	89	dito
91879	3/28	90	dito
91880	3/29	91	dito
91881	3/30	79	dito
91882	3/31	80	dito
91883	3/32	81	dito
91884	3/33	82	dito
	3/34		dito
91885	3/35		300-302/500-husgrund, nivå 1 mot E
	3/36		dito
91886	3/37	48	300-302/500-505, nivå 1 mot W

NEG. RHO	Rulle /Bild	Plansch- bild	Motiv
			JAKOBSTAD, NYNÄSBACKEN
	4/ 0		300-302/500-505(-510), nivå 1 mot E
91887	4/ 1	47	dito
91888	4/ 2		302-304/500-505(-510), nivå 1 mot E
	4/ 3		dito
91889	4/ 4	44	302-304/505-510 Anl. 1, nivå 1 mot E
	4/ 5		dito
	4/ 6		300-302/505-510 Anl. 1, nivå 1 mot E
91890	4/ 7	41	dito
91891	4/ 8	68	300-302/500-504, nivå 1 mot W
	4/ 9		dito
91892	4/10	49	302-304/500-504, nivå 1 mot W
	4/11		dito
	4/12		304-308/500-502, nivå 1 mot S
91893	4/13	60	dito
	4/14		311-316/500-502 Anl. 3, nivå 1 mot S
91894	4/15	73	dito
	4/16		308-314/500-502 Anl. 3, nivå 1 mot N
91895	4/17	62	dito
	4/18		304-306/500-502 detalj, nivå 1 mot E
91896	4/19	67	dito
91897	4/20		308-316/500-502, nivå 1 mot S
91898	4/21	64	314-318/500-502 Anl.2, nivå 1 mot S
	4/22		dito
91899	4/23	51	300-302/500-507(-510), nivå 2 mot E
	4/24		dito
91900	4/25	50	302-304/500-506, nivå 2 mot E
	4/26		dito
91901	4/27	70	302-304/503-505 detalj av Anl. 5, nivå 2 mot E
91902	4/28	45	302-304/504-510 Anl. 1, nivå 2 mot E
	4/29		dito
	4/30		300-302/504-510 Anl. 1, nivå 2 mot E
91903	4/31	42	dito
	4/32		300-304/500-505(-507), nivå 2 mot W
91904	4/33	52	dito
	4/34		302-304/503-505 detalj av Anl. 5, nivå 2 mot W
91905	4/35	71	dito
	4/36		300-304/510-517, ytnivå och nivå 1 mot SW
91906	4/37	53	dito

NEG. RHO	Rulle /Bild	Plansch- bild	Motiv
JAKOBSTAD, NYNÄSBACKEN			
91907	5/ 0	55	300-302/510-512, nivå 1 mot NW
91908	5/ 1	56	300-302/512-514, ytnivå och nivå 1 mot NW
91909	5/ 2	54	302-303/512-513, nivå 1 mot NW
91910	5/ 3	46	302-304/504-508, nivå 2 mot W
91911	5/ 4	43	300-302/506-509, nivå 2 mot W
91912	5/ 5	61	304-310/500-502, nivå 2 mot S
	5/ 6		dito
91913	5/ 7	74	312-318/500-502 Anl. 4, nivå 2 mot S
	5/ 8		dito
91914	5/ 9	63	308-313/500-502 Anl. 3, nivå 2 mot N
	5/10		dito
91915	5/11	65	316-318/500-502 Anl. 2, nivå 2 mot S
	5/12		dito
91916	5/13	72	Anl. 5 i snitt
	5/14		dito
	5/15		302-304/510-512, nivå 2 mot E
91917	5/16	57	dito
	5/17		dito
91918	5/18	58	302-304/513-516, nivå 2 mot S
	5/19		dito
	5/20		dito
91919	5/21	59	300-304/512-514, nivå 2 mot SW
	5/22		dito
91920	5/23	66	316-318/500-502 Anl. 2, nivå 3 mot S
	5/24		dito
	5/25		dito
91921	5/26	69	316-318/500-502 detalj av Anl. 2, nivå 3 mot SE
	5/27		dito
	5/28		316-318/500-502 Anl. 2, nivå 3 mot SE
91922	5/29		dito
	5/30		Återställt grävningssområde mot N
91923	5/31		dito mot NE
91924	5/32	76	dito mot NE
91925	5/33	77	dito mot N
	5/34		dito mot S
91926	5/35	78	dito mot S
91927	5/36	75	dito mot SW
	5/37		dito mot SW

- Diapositiv

Fotograf Derek Fewster

DIA		JAKOBSTAD GALGBACKEN
RHO		
28915	1	Område B, 119/213 nivå 1 mot WNW. Färgprov på humusblandad bottensand. (jfr pl. 3)
28916	2	Område B, 119/212 nivå 2 mot WNW. Färgprov på bottensand. (jfr pl. 4)
28917	3	Område D, stengärdet nivå 1 mot SSW. (jfr pl. 8)
28918	4	"-", stengärdet och rasmassor nivå 1 mot NNE. (jfr pl. 10)
28919	5	Område C, stengärdet nivå 1 mot ESE. (jfr pl. 5)
28920	6	"-", cementmassa nivå 1 uppifrån mot SSW. (jfr pl. 6)
28921	7	Område D, stengärdet nivå 2 mot SSW. (jfr pl. 9)
28922	8	"-", stengärdet nivå 2 mot NNE. (jfr pl. 11)
28923	9	Område F, nivå 1 mot ESE.
28924	10	Arbetsbild. Bobcat gräver schakt H.
28925	11	Område H, snitt ca 158-9/217.
28926	12	Område F, nivå 2 mot E.
28927	13	Område C, färgprov på bottensand.

JAKOBSTAD NYNÄSBACKEN

28928	14	Del av panoramaserie. Området före utgrävningen, tagen från ca 297/496 180°.
28929	15	dito
28930	16	dito
28931	17	dito
28932	18	300-302/500-husgrund, nivå 1 mot E.
28933	19	300-302/500-506, nivå 1 mot W. (jfr pl. 48)
28934	20	300-304/500-510, nivå 1 mot E.
28935	21	304-306/500-502 detalj, nivå 1 mot E. (jfr pl. 67)
28936	22	312-318/500-502 Anl. 2, nivå 1 mot S. (jfr pl. 64)
28937	23	300-304/500-508, nivå 2 mot W
28938	24	300-302/506-509, nivå 2 mot W. (jfr pl. 43)
28939	25	302-304/504-508, nivå 2 mot W. (jfr pl. 46)
28940	26	300-304/500-510, nivå 2 mot E.
28941	27	302-304/503-505 detalj av Anl. 5, nivå 2 mot W. (jfr pl. 71)
28942	28	300-304/510-517, ytnivå och nivå 1 mot SW. (jfr pl. 53)
28943	29	300-302/506-509, nivå 2 mot W. (jfr pl. 43)
28944	30	302-304/504-509, nivå 2 mot W. (jfr pl. 46)
28945	31	310-318/500-502 Anl. 4, nivå 2 mot S. (jfr pl. 74)
28946	32	308-313/500-502 Anl. 3, nivå 2 mot N. (jfr pl. 63)
28947	33	314-318/500-502 Anl. 2, nivå 2 mot S. (jfr pl. 65)
28948	34	Anl. 5 i snitt. (jfr pl. 72)
28949	35	302-304/509-512, nivå 2 mot E. (jfr pl. 57)
29045	36	316-318/500-502 Anl. 2, nivå 3 mot SE. (jfr pl. 66 & 69)
29046	37	Anl. 2 i snitt, 317-318/500. (jfr figur 6)
29047	38	Anl. 2 i snitt. 316-317/500. (jfr figur 6)
29048	39	Anl. 2 i snitt, 316-317/502.
29049	40	Grävningssområdet återställt, mot N.
29050	41	Grävningssområdet återställt, mot SSE.
29051	42	Grävningssområdet återställt, mot SW.

- Fynd; 89100 Galgbacken

Jordfynd från arkeologisk provutgrävning på stadens historiska galgbacke. De katalogiserade fynden utgör endast exempel på det som påträffades.

Allt röd-, vit- och grågods, degelgods, äldre glasmaterial, all flinta, kvarts och dekorerad fajans samt alla kritpipsdelar finns dock katalogiserade. Det okatalogiserade materialet finns redovisat i forskningsrapporten. Fynden är ordnade enligt (1) material, (2) område, (3) ruta och (4) lager.

KERAMIK- Röd-, vit- och grågods

1. Bukskärva. Rödgoods. Invändig mörkbrun glasyr, spår av utvändig glasyr. 11,3 g. B, 120/214, lager 2.
2. Bottenskarva. Grågoods. Invändig färglös glasyr täckt av tunn vit massa, utvändig brun glasyr. 17,3 g. B, lösfynd.
3. Bottenskarva och bukskarva. Rödgoods. Bottenskarvan med in- och utvändig tjock gul till mörkbrun glasyr, bukskarvan med gul invändig glasyr. 28,1 g. C, murfyllet lager 2.
4. Mynningsskarva. Rödgoods. Endast utsida bevarad, spår av utvändig färglös glasyr. 6,1 g. D, 119/195, lager 2 (utanför mur).
5. Buksskarva. Rödgoods. In- och utvändig färglös glasyr, insidan med gult oregelbundet dekorationsmönster. 7,8 g. D, 119/196, lager 2.
6. Bukskärva. Rödgoods. Spår av invändig brun glasyr. 4,3 g. E, 121/220, lager 2.
7. Bottenskarva. Rödgoods. Invändig färglös glasyr. 4,4 g. E, 121/223, lager 2.
8. Två bukskarvor. Rödgoods. In- och utvändig färglös glasyr. 3,9 g. E, 121/225, lager 2.
9. Mynningsskarva. Rödgoods. Svag profilering, saknar glasyr. 10,3 g. H, västra delen.
10. Bukskärva. Rödgoods. Invändig brun glasyr, utsidan drejffåra. 5,4 g. H, västra delen.
11. Två mynningsskarvor. Rödgoods. Profilerade, ena med invändig ljusgul glasyr med spår av vågformigt och tandat dekorationsmönster i rödbrunt, saknar utsida. Andra med invändig ljusgrön glasyr med spår av ljusa vågräta band som dekoration. 23,6 g. H, östra delen.
12. Bukskärva. Vitgoods. Hårdbränd. In- och utvändig grön blyglasyr. 6,0 g. H, östra delen.
13. Bukskärva. Rödgoods. Invändig grön till brun glasyr med spår av ljusa vågräta band som dekoration. 4,0 g. H, östra delen.
14. Två mynningsskarvor. Rödgoods. Profilerade, saknar glasyr. 6,0 g. L, västra delen.

15. Bukskärva och mynningsskärva. Rödgoods. Bukskärvan invändig mörkbrun glasyr, saknar utsida. Mynningsskärvan samma glasyr. 3,6 g. L, västra delen.
16. Bukskärva. Rödgoods. Saknar glasyr. 10,9 g. L, västra delen.
17. Mynningsskärva. Rödgoods. Profilerad. In- och utvändig brun glasyr med vågräta gula band som dekoration. 46,1 g. L, västra delen.
18. Bukskärva. Rödgoods. Spår av invändig glasyr. 11,0 g. L, västra delen.

- Fajans och porslin

19. Tretton bukskärvor. Fajans. Handmålat grönt dekorationsmönster på utsidan av kärlet. 25,1 g. C, 122/216, lager 2.
20. Bukskärva. Fajans. Tryckt rött dekorationsmönster på utsidan av kärlet. 0,7 g. C, 124/216, lager 1.
21. Två bukskärvor. Fajans. In- och utvändigt tryckt dekorationsmönster med fragment av jaktscen med hund. 6,7 g. C, 134/216, lager 2.
22. Fyra bukskärvor och skärva av öra. Fajans. Bukskärvorna med tryckt blå blomsterornamentik på utsidan. Örat med tryckt violett ornamentik. 11,4 g. D, 119/180-186, lager 1, (plöjningslagret).
23. Nedre del av sjöskumpipas huvud, fragment. Porslin. 41,0 g. D, 119/188, lager 2, (bland odlingsrösets stenar).
24. Bukskärva. Fajans. Med handmålat blått dekorationsmönster på utsidan, dålig kondition. 2,0 g. L, västra delen.

- Deglar

25. Bottenskarva och bukskarva av degel. Poröst gods. Något av hetta deformerade. 39,7 g. L, västra delen.

- Kritpipor

26. Skaftfragment av kritpipa. 2,1 g. C, 130/216, lager 2.
27. Huvudfragment av kritpipa. Ornerat. 3,3 g. C, lösfynd vid muren, lager 1.
28. Skaftfragment av kritpipa. 3,4 g. H, västra delen.

- Tegel

29. Fragment av formtegel. 20,4 g. E, 121/220, lager 2.
30. Fragment av tegel. Övre yta delvis reducerad och glaserad. 27,0 g. L, västra delen.
31. Sex fragment av formtegel. 96,2 g. L, västra delen.

GLAS- Bruks- och apoteksglas

32. Glas. Flaskmynning med korkfragment. Grön, vägg 4,4-5,3 mm. 46,2 g. B, 120/204, lager 1.
33. Glasskärva av äldre glödlampa med pigg. Klar, vägg 0,6 mm. 1,5 g. C, 137/216, lager 3.
34. Glas. Två buxskärvor. Gröna, vägg 1,7 mm. 7,7 g. C, 141/216, lager 2.
35. Glas. Buxskärva. Grön, vägg 2,3-6,2 mm. 14,2 g. C, 142/216, lager 2.
36. Glasskärva av vinglas med del av fot. Klar, vägg 2,2 mm. 14,7 g. C, 143/216, lager 2.
37. Glas. Buxskärva och mynningskärva. Gröna, buxskärvas vägg 2,4 mm, mynningskärvas vägg 4,5 mm. 12,3 g. C, murfyll.
38. Glas. Buxskärva. Grön, vägg 3,6 mm. 6,2 g. D, 119/180-186, lager 1, (plöjningslagret).
39. Glas. Bottenskarva. Grön, vägg 5,6-7,3 mm. 30,4 g. D, 119/192, lager 2.
40. Glas. Bottenskarva och buxskärva. Ljusgröna, väggar 2,4-6,3 mm. 39,8 g. D, 119/192, lager 3.
41. Glas. Flaskbotten. Ljusgrön, vägg 1,7-1,9 mm. 15,5 g. F, 133/199, lager 2.
42. Glas. Buxskärva. Klar med tunnt vitt glasskikt på insidan, utsidan med grönt växtornament i relief, vägg 2,4 mm. 1,0 g. H, östra delen.
43. Glas. Flaskmynning. Brun, vägg 3,8 mm. 23,7 g. H, östra delen.
44. Glas. Bottenskarva och buxskärva. Ljusgröna, väggar 1,2-3,3 mm. 21,0 g. L, västra delen.

- Smält och deformerat glas

45. Smält glas. Fyra obestämbara bitar och två fragment av apoteksflaskor. Klara. 48,1 g. C, 126-130/216 (ur avfallsgropen).
46. Bit smält glas. Vit till ljusblå. 0,2 g. L, västra delen.

STEN- Flinta

47. Bit flinta. 3,0 g. B, 120/216, lager 2.
48. Två bitar flinta. 98,3 g. C, 141/216, lager 2.
49. Tre bitar flinta. 28,2 g. C, 143/216, lager 2.

50. Elva bitar flinta. 70,8 g. C, 144/216, lager 2.
51. Fyra bitar flinta. 141,0 g. C, murfyllnadslagret.
52. Bit flinta. 2,6 g. C, lager 1.
53. Bit flinta. 2,2 g. D, plöjningslagret.
54. Två bitar flinta. 14,4 g. E, 121/220, lager 2.
55. Två bitar flinta. 14,1 g. E, lager 2.
56. Fyra bitar flinta. 46,5 g. H, östra delen.
57. Fyra bitar obränd flinta. 25,2 g. H, västra delen.
58. Fyra bitar obränd flinta. 71,8 g. I, södra delen.
59. Två bitar obränd flinta. 20,5 g. I, norra delen.
60. Nio bitar obränd flinta. 31,8 g. L, västra delen.

- Kvarts

61. Kvartsavslag. 2,9 g. D, 119/193, lager 2.
62. Två kvartsavslag. 2,2 g. D, 119/193, lager 3.

LÄDER

63. Läderbit. Fragment av sko. 50,5 g. D, 119/194, lager 2.

- Fynd; 89101 Nynäsbacken

Jordfynd från arkeologisk provutgrävning på Nynäsbacken, ett av Pinnonäs gårds möjliga lägen. Samtliga fynd utom tegelmaterialet och lerslaggen, som endast tillvaratogs i mindre utsträckning, har katalogiserats. Fynden är ordnade enligt (1) material, (2) ruta och (3) lager.

SILVER

1. Mynt, silverlegering. Åtsidan krönt Vasakärve med initialerna IR i mittfältet och omskriften JOHANNES.3.D:G:SVEC.R [slutet utslitet]. Frånsidan trekronorsskölden med årtalet 90 i mittfältet och omskriften MONETA.NOVA.REG.SVE [slutet utslitet]. 1,2g, (fynd 10) x=303,80, y=502,65, z=213. Ruta 302/502, lager 2.

KOPPAR- Mynt och vikter

2. Myntämne?, koppar, saknar text, tecken och figurer. 4,1 g, (fynd 20) x=301,75, y=507,00, z=195. Ruta 300/506, lager 2 (innanför anl. 1).
3. Guldmyntsvikt, kopparlegering. 2,9 g, (fynd 26) x=302,10, y=509,20, z=213. Ruta 302/508, lager 3 (innanför anl. 1, funnen med metalldetektor 4 cm under nivå 2).
4. Mynt, koppar. Åtsidan tre kronor med omskriften C R S 16*73. Frånsidan krönt lejon med omskriften 1/6 ÖR s m. 7,4 g, (fynd 27) x=302,20, y=508,80, z=214. Ruta 302/508, lager 3 (innanför anl. 1, funnen med metalldetektor 2 cm under nivå 2).

- Övrigt

5. Del av lås eller handtag, järn och koppar, kvadratisk gång igenom axeln, två skurna beslag av kopparlegering på axeln fästa vid varandra med en tapp av järn. 25,0 g. Ruta 302/510, lager 2.
6. Knapp, kopparlegering, stjärndekoration i mittfältet, punktreliéf kring kanten. 1,1 g, (fynd 33) x=303,80, y=513,05, z=263. Ruta 302/512, lager 2.
7. Fragment av kärl, kopparlegering, mynningsbit. 3,1 g. Ruta 316/500, lager 2.

BLY

8. Kula, bly, diameter 13-14 mm. 14,7 g, (fynd 9) x=301,10, y=504,55, z=229. Ruta 300/504, lager 2.
9. Blymassa, överblivet vid gjutning. 5,5 g. Ruta 300/506, lager 1 (utanför anl. 1).
10. Kula, bly, diameter 10 mm. 5,3 g, (fynd 24b) x=300,35, y=509,30, z=211. Ruta 300/508, lager 3 (innanför anl. 1, funnen med metalldetektor 4 cm under nivå 2).

JÄRN- Föremål och fragment därav

11. Obestämbar verktyg, järn, cylinderformat med fragment av skaft, 68x12 mm. 54,7 g. Ruta 300/500, lager 1.
12. Stenhuggarkil, järn, sprucken, 62x31 mm. 90,5 g. Ruta 300/500, lager 1.
13. Beslag, järn, fragment, 41x19 mm. 3,4 g. Ruta 300/506, lager 1 (utanför anl. 1).
14. Plåtfragment, järn, 53x33 mm. 4,8 g. Ruta 300/506, lager 2 (utanför anl. 1).
15. Järnfragment. Formlöst, smält?. 10,1 g, (fynd 24a) x=300,35, y=509,30, z=211. Ruta 300/508, lager 3 (innanför anl. 1, funnen med metalldetektor 4 cm under nivå 2).
16. Del av dörregel, järn, spår av längre bruk, 137x37x16 mm. 98,3 g, (fynd 25) x=300,75, y=509,20, z=214. Ruta 300/508, lager 3 (innanför anl. 1, funnen med metalldetektor 4 cm under nivå 2).
17. Stenhuggarkil, järn, sprucken, del saknas, 85x24 mm. 127,0 g, (fynd 2) x=302,60, y=501,70, z=187. Ruta 302/500, lager 1.
18. Grythängsel, järn, del saknas, 193x38x5 mm. 68,3 g, (fynd 3) x=303,25, y=501,90, z=190. Ruta 302/500, lager 1.
19. Nit, järn, hälften saknas. 5,3 g. Ruta 302/500, lager 2.
20. Fragment av verktyg eller beslag, järn, nit genom fästet, 54x50x45 mm. 87,0 g, (fynd 23) x=302,85, y=503,80, z=244. Ruta 302/502, lager 3 (i anl. 5).
21. Beslag, järn, två nithål, varav ena uppslitet, 57x32x3,5 mm. 18,3 g. Ruta 302/506, lager 2.
22. Järnfragment. 1,1 g. Ruta 302/510, lager 2.
23. Bricka, diameter 15 mm, hål i mitten. 0,6 g. Ruta 306/500, lager 2.
24. Beslag, järn, dubbelvikt, fragment. 2,5 g. Ruta 306/500, lager 2.
25. Järnfragment. 1,3 g. Ruta 306/500, lager 2.
26. Järnfragment. 2,2 g. Ruta 308/500, lager 2.
27. Obestämbar verktyg (läst?), järn, spets böjd något mer än vinkelrätt till fästet, två nitar i fästet. 214,6 g. Ruta 308/500, lager 2.
28. Skål eller lock, järn, diameter 65-72 mm, perforerat, svårt korroderat. 7,4 g, (fynd 11) x= 317.15, y= 501,55, z=178. Ruta 316/500, lager 1.
29. Järnfragment. 0,5 g. Ruta 316/500, lager 2.
30. Järnfragment?, formlost, möjligen smält på en sten delvis inneslutande denna. 17,1 g. Ruta 316/500, lager 2.

31. Beslag, järn, rund jämntjock tapp fast i plåten, plåten böjd i tappens riktning på bägge sidorna om tappen. 14,5 g. Ruta 316/500, lager 3.

- Hästskosöm

32. Hästskosöm, järn, oanvänd. 6,6 g. Ruta 302/502, lager 2.
33. Hästskosöm, järn. 5,5 g, (fynd 29) $x=302,95$, $y=508,90$, $z=212$. Ruta 302/508, lager 3 (innanför anl. 1, funnen med metalldetektor 7 cm under nivå 2).
34. Hästskosöm, järn. 4,2 g. Ruta 302/510, lager 2.
35. Hästskosöm, järn, fragment, oanvänd?. 5,3 g. Ruta 302/510, lager 2.
36. Hästskosöm, järn, oanvänd?. 6,5 g, (fynd 30) $x=303,20$, $y=510,80$, $z=219$. Ruta 302/510, lager 3 (innanför anl. 1, funnen med metalldetektor 4 cm under nivå 2).
37. Hästskosöm, järn. 3,9 g, (fynd 34) $x=315,00$, $y=500,60$, $z=223$. Ruta 314/500, lager 3 (funnen med metalldetektor).
38. Hästskosöm, järn. 5,0 g. Ruta 316/500, lager 2.

- Spik

39. Spik, järn, rak, spets saknas, 36 mm. 9,4 g, (fynd 12a) $x=301,55$, $y=502,60$, $z=205$. Ruta 300/502, lager 2.
40. Spik, järn, vriden, hel, 85 mm. 8,5 g. Ruta 300/506, lager 2 (utanför hus).
41. Spik, järn, vriden, hel, 110 mm. 22,5 g, (fynd 14) $x=303,05$, $y=503,40$, $z=224$. Ruta 302/502, lager 2.
42. Spik, järn, svagt vriden, hel. 50 mm. 4,0 g. Ruta 302/502, lager 2.
43. Spik, järn, böjd tre gånger, spets saknas. 46 mm. 7,1 g. Ruta 302/502, lager 3 (innanför anl. 5).
44. Spik, järn, böjd, spets saknas, 45 mm. 5,9 g. Ruta 302/502, lager 3 (innanför anl. 5).
45. Spik, järn, vriden, huvud saknas, 52 mm. 7,7 g, (fynd 31) $x=303,35$, $y=511,85$, $z=222$. Ruta 302/510, lager 3 (innanför anl. 1, funnen med metalldetektor 1 cm under nivå 2).
46. Spik, järn, rak, spets saknas, 40 mm. 3,6 g. Ruta 302/512, lager 1+2.
47. Spik, järn, vriden, spets saknas, 32 mm. 10,3 g, (fynd 32) $x=303,00$, $y=512,05$, $z=228$. Ruta 302/512, lager 2.
48. Spik, järn, rak, spets bruten, 20 mm. 1,3 g. Ruta 304/500, lager 1.
49. Spik, järn, vriden, huvud saknas, 25 mm. 1,5 g. Ruta 304/500, lager 2.

50. Spik, järn, rak, huvud och spets saknas, 24 mm. 2,8 g. Ruta 306/500, lager 2.
51. Spik, järn, vriden, hel, 55 mm. 6,5 g. Ruta 306/500, lager 2.
52. Spik, järn, böjd dubbel, spets saknas, 25 mm. 7,6 g. 306/500, lager 2.
53. Spik, järn, vriden, hel, 61 mm. 5,8 g. Ruta 306/500, lager 2.
54. Spik, järn, vriden, spets saknas, 41 mm. 4,1 g. Ruta 308/500, lager 2.
55. Spik, järn, böjd i spiral, huvud saknas, 38 mm. 4,6 g. (fynd 36) x=310,30, y=500,80, z=228. Ruta 310/500, lager 3 (funnen med metalldetektor).
56. Spik, järn, en gång böjd, huvud saknas, 36 mm. 3,0 g. Ruta 312/500, lager 2.
57. Spik, järn, vriden, huvud saknas, 66mm. 3,5 g (fynd 35) x=312,35, y=501,40, z=288. Ruta 312/500, lager 3 (funnen med metalldetektor).
58. Spik, järn, svagt vriden, spets saknas, 37 mm. 16,8 g. Ruta 314/500, lager 2.
59. Spik, järn, svagt vriden, spets saknas, 38 mm. 5,4 g. Ruta 316/500, lager 2.
60. Spik, järn, rak, hel, 56 mm. 7,9 g. Ruta 316/500, lager 2.
61. Spik, järn, vriden, huvud saknas, 47 mm. 4,3 g. Ruta 316/500, lager 2.
62. Spik, järn, vriden, huvud saknas, 35 mm. 2,2 g. Ruta 316/500, lager 2.
63. Spik, järn, böjd i u-form, huvud saknas, 29 mm. 1,8 g. Ruta 316/500, lager 2.
64. Spik, järn, en gång böjd, spets saknas, 41 mm. 4,8 g. Ruta 316/500, lager 3.
65. Spik, järn, två bitar, böjd, spets saknas, 26 mm. 3,1 g. Ruta 316/500, lager 3.
66. Spik, järn, vriden och en gång böjd, hel, 63 mm. 15,8 g. Ruta 316/500, lager 3.

KERAMIK

- Röd- och grågods

67. Mynningsskärva. Rödgoods. Saknar glasyr. 2,4 g. Ruta 300/502, lager 2.
68. Bukskärva. Rödgoods. In- och utvändig matt mörkgrön glasyr. 2,3 g, (fynd 12b) x=301,55, y=502,60, z= 205. Ruta 300/502, lager 2.

69. Mynnings-, buk- och bottenskarva av fat. Rödgoods. Spår av invändig ljusgrön glasyr, sju band av stämpelornament löpande vågrätt längs bukens utsida. 12,2 g, (fynd 13) $x=301,85$, $y=503,65$, $z=232$. Ruta 300/502, lager 2.
70. Bukskarva. Rödgoods. Invändig grön glasyr, drejfaror på buken, spår av lyftanordning eller ben. 7,8 g, (fynd 28) $x=301,85$, $y=508,10$, $z=218$. Ruta 300/508, lager 3 (innanför anl. 1, funnen 6 cm under nivå 2).
71. Obestämba skärva. Rödgoods. Utvändig slamning (?). 0,8 g. Ruta 300/512, lager 1.
72. Bukskarva. Grågoods. In- och utvändig brun glasyr, bukkant. 1,3 g. Ruta 302/500, lager 1.
73. Bukskarva. Rödgoods. Invändig färglös glasyr. 2,2 g. Ruta 302/500, lager 2.
74. Bukskarva. Rödgoods. Spår av invändig grön glasyr, utvändig färglös glasyr med gula våglinjer. 12,3 g, (fynd 15) $x=302,85$, $y=504,75$, $z=210$. Ruta 302/504, lager 2.
75. Mynningsskarva. Rödgoods. Invändig vit till brun glasyr, drejfaror på buken. 2,2 g. Ruta 302/510, lager 2.
76. Mynningsskarva. Rödgoods. Spår av utvändig glasyr, profilerad mynningsrand. 3,3 g. Ruta 302/510, lager 2.
77. Bukskarva. Rödgoods. In- och utvändig grön glasyr, svag bukkant (?). 3,2 g. Ruta 302/510, lager 2.
78. Obestämba skärva. Rödgoods. Spår av gul glasyr. 4,3 g. Ruta 302/512, lager 1+2.
79. Mynningsskarva. Rödgoods. In- och utvändig porös grå glasyr, drejåsar på profilerad mynningsrand. 4,2 g. Ruta 304/500, lager 2.
80. Bukskarva. Rödgoods. Saknar glasyr (?), drejfaror på buken. 4,8 g. Ruta 306/500, lager 2.
81. Två bukskarvor. Rödgoods. Saknar glasyr. 3,3 g. Ruta 306/500, lager 2.
82. Mynningsskarva. Rödgoods. In- och utvändig porös grå glasyr, drejåsar på profilerad mynningsrand. 6,0 g. Ruta 306/500, lager 2.
83. Bukskarva. Rödgoods. Saknar glasyr, saknar insida, zon av drejfaror på utsida. 8,5 g. Ruta 306/500, lager 2.
84. Två bukskarvor. Rödgoods. In och utvändig porös grå glasyr, ena skärvan med drejfaror, andra skärvan saknar insida. 5,4 g. Ruta 306/500, lager 1.
85. Sju bukskarvor. Rödgoods. Invändig färglös glasyr, fem skärvor med svaga drejfaror. 13,7 g. Ruta 306/500, lager 2.

86. Mynningsskärva. Rödgoods. Fat, två drejåsar på mynningskanten, invändig porös grå glasyr. 17,1 g, (fynd 4) $x=308,45$, $y=500,30$, $z=172$. Ruta 308/500, lager 1.
87. Bukskärva. Grågoods. Kanna, bukkant, invändig färglös glasyr, utvändig växlande blå och färglös glasyr, relieffornament. 6,9 g, (fynd 5) $x=309,50$, $y=500,20$, $z=192$. Ruta 308/500, lager 1.
88. Bukskärva. Grågoods. Saknar glasyr, invändiga drejåsar. 5,4 g, (fynd 6) $x=308,60$, $y=500,95$, $z=182$. Ruta 308/500, lager 1.
89. Mynningsskärva. Rödgoods. Fat. Två drejåsar på mynningskanten. Invändig porös grå glasyr. 14,1 g. Ruta 308/500, lager 2.
90. Bukskärva. Reducerat rödgoods. Invändig färglös glasyr. 1,1 g. Ruta 308/500, lager 2.
91. Bukskärva. Rödgoods. Invändig porös glasyr, drejåsar. 2,7 g. Ruta 308/500, lager 2.
92. Bukskärva. Rödgoods. Spår av glasyr på ena sidan. 0,8 g. Ruta 308/500, lager 2.
93. Mynningsskärva. Rödgoods. Spår av in- och utvändig glasyr, profilerad. 10,5 g, (fynd 16) $x=308,20$, $y=500,05$, $z=173$. Ruta 308/500, lager 2 (funnen i humusskiktet).
94. Två bukskärvor. Rödgoods. In- och utvändig matt glasyr (?). 6,3 g. Ruta 308/500, lager 2.
95. Rörskåft till trefotsgröta. Rödgoods. Saknar glasyr. 20,2 g, (fynd 7) $x=312,90$, $y=500,15$, $z=222$. Ruta 312/500, lager 1.
96. Bottenskärva och tre bukskärvor. Rödgoods. Utvändig färglös glasyr med vita vågräta ränder. 8,9 g. Ruta 312/500, lager 1.
97. Två bukskärvor. Rödgoods. Invändig glasyr med vita vågräta ränder. 10,7 g. Ruta 312/500, lager 2.
98. Bukskärva. Rödgoods. Spår av in- och utvändig glasyr med vita områden. 0,5 g. Ruta 314/500, lager 1.
99. Bukskärva. Rödgoods. Saknar glasyr, saknar insida. 1,3 g. Ruta 314/500, lager 2.
100. Bukskärva. Rödgoods. Invändig skrovlig glasyr. 12,3 g. Ruta 314/500, lager 2.
101. Mynningsskärva. Rödgoods. Invändig olivgrön glasyr med gul rand längs mynningskanten och spår av klargrön våglinje, profilerad. 10,2 g. Ruta 314/500, lager 2.
102. Bottenskärva. Rödgoods. Spår av invändig glasyr med blomstermotiv. 27,6 g. Ruta 316/500, lager 2.
103. Två obestämbara skärvor. Rödgoods. Invändig färglös glasyr. 1,5 g. Ruta 316/500, lager 2.
104. Två bottenskärvor och en bukskärva. Rödgoods. Spår av invändig glasyr. 14,2 g. Ruta 316/500, lager 2.

105. Två buxskärvor. Rödgoods. Kruka, spår av in- och utvändig glasyr med dekorationsmotiv och gröna slingor, kraftigt profilerad skuldervinkel. 4,7 g. Ruta 316/500, lager 2.
106. Två buxskärvor. Rödgoods. Invändig färglös glasyr. 9,6 g. Ruta 316/500, lager 2.
107. Buxskärva. Rödgoods. Invändig gul glasyr med bruna vågräta ränder samt grön och brun lodrät strimma, spår av glasyr på utsidan. 6,0 g. Ruta 316/500, lager 2.
108. Buxskärva. Rödgoods. Invändig glasyr med ljusa vågräta ränder, saknar utsida. 4,1 g. Ruta 316/500, lager 2.
109. Buxskärva. Rödgoods. Invändig glasyr med gula vågräta ränder. 6,9 g. Ruta 316/500, lager 2.
110. Buxskärva. Rödgoods. Saknar glasyr och insida. 3,3 g. Ruta 316/500, lager 2.
111. Buxskärva. Hårdbränt grågoods. Saknar glasyr. 5,9 g. Ruta 316/500, lager 2.
112. Buxskärva. Rödgoods. In- och utvändig färglös glasyr. 4,3 g. Ruta 316/500, lager 2.
113. Obestämbär skärva. Rödgoods. Invändig (?) svart glasyr. 0,8 g. Ruta 316/500, lager 2.
114. Bottenskarva. Rödgoods. Spår av invändig glasyr. 9,2 g. Ruta 316/500, lager 2.
115. Buxskärva. Rödgoods. Invändig färglös glasyr med spår av dekorationsmotiv, drejffåror. 7,7 g. Ruta 316/500, lager 2.
116. Buxskärva. Rödgoods. In- och utvändig glasyr. 7,7 g. Ruta 316/500, lager 3.
117. Buxskärva. Rödgoods. Invändig glasyr med spår av vågräta ränder. 24,8 g. Ruta 316/500, lager 3.
118. Buxskärva. Grågoods. Utvändig flammig grå till rödbrun glasyr. 11,9 g. Ruta 316/500, lager 3.

- Fajans

119. Buxskärva. Fajans. 3,3 g. Ruta 312/500, lager 2.
120. Buxskärva. Fajans. Saknar utsida. 0,2 g. Ruta 314/500, lager 2.
121. Två buxskärvor. Fajans. Ena saknar glasyr helt, andra saknar på utsidan. 1,1 g. Ruta 314/500, lager 2.
122. En mynningsskarva och en obestämbär skärva. Fajans. Med blåa lodräta strimor på utsidan. 10,5 g. Ruta 316/500, lager 2.
123. Obestämbär skärva. Fajans. Blå strimor. 0,1 g. Ruta 316/500, lager 3.

- Deglar

124. Bukskärva av degel. Poröst gods med vågräta fåror. 2,1 g. Ruta 306/500, lager 2. (Passar ihop med 89101:125.)
125. Bukskärva av degel. Poröst gods med vågräta fåror. 9,4 g. Ruta 308/500, lager 2. (Passar ihop med 89101:124.)
126. Mynningsskärva av degel. Poröst ojämnt gods med blåviolett glasyr. 11,1 g. Ruta 316/500, lager 2.

- Kritpipor

127. Skaftfragment av kritpipa. 3,5 g. Ruta 300/508, lager 2.
128. Två skaftfragment av kritpipa. Dekorerede. 4,3 g. Ruta 300/510, lager 1.
129. Huvudfragment av kritpipa. 3,2 g, (fynd 1) x=300,15, y=511,30, z=206. Ruta 300/510, lager 1.
130. Sex skaftfragment av kritpipa. 15,2 g. Ruta 302/510, lager 2.
131. Skaftfragment av kritpipa. 3,8 g. Ruta 310/500, lager 2.
132. Huvudfragment av kritpipa. 5,7 g, (fynd 22) x=313,05, y=500,20, z=230. Ruta 312/500, lager 2.
133. Två skaftfragment av kritpipa. 4,3 g. Ruta 312/500, lager 2.
134. Huvudfragment av kritpipa. 1,5 g, (fynd 21) x=314,30, y=501,35, z=231. Ruta 314/500, lager 2.
135. Skaftfragment av kritpipa. 4,2 g. Ruta 314/500, lager 2.
136. Huvudfragment av kritpipa. 0,8 g. Ruta 316/500, lager 2.
137. Skaftfragment av kritpipa. 2,0 g, (fynd 19) x=316,30, y=501,90, z=208. Ruta 316/500, lager 2.
138. Tre skaftfragment av kritpipa. 9,3 g. Ruta 316/500, lager 2.

- Tegel

139. Två fragment av tegel. Ena med yta delvis glaserad, andra med två fingeravtryck. 659,5 g. Ruta 300/500, lager 2.
140. Två fragment av tegel. 1597,5 g. Ruta 302/500, lager 2.
141. Fragment av tegel. Reducerat, bredd 140 mm. 1059,3 g. Ruta 302/500, lager 2.
142. Två fragment av tegel. Ena med höjd 75-77 mm, bredd 117 mm, andra med åsar efter slagning. 2146,6 g. Ruta 302/510, lager 2.
143. Helt tegel. 214-217 x 107-111 x 67-69 mm. 2870,4 g. Ruta 302/512, lager 2.

144. Två fragment av tegel. Ena med höjd 85 mm, andra med bredd 142 mm. 1963,5 g. Ruta 314/500, lager 2.
145. Två fragment av tegel. Ena 1883,2 g, andra 2668,3 g med bredd 140-142 mm och höjd 75-81 mm. 4551,5 g. Ruta 316/500, lager 2.

GLAS- Bruks- och apoteksglas

146. Fyra glasskärvor. Svagt ljusgröna, väggar 0,7 mm. 0,5 g. Ruta 300/502, lager 1.
147. Glasskärva. Ljusgrön, vägg 1,4 mm. 0,4 g. Ruta 300/502, lager 1.
148. Glas. Två bottenskarvor av apoteksflaska (?). Klara, väggar 1,3 mm. 2,3 g. Ruta 300/502, lager 2. (Passar ihop med 89101:153.)
149. Glas. Bottenskarva. Grön, vägg 4,1 mm. 3,9 g. Ruta 300/506, lager 1 (utanför anl. 1).
150. Glas. Två bukskarvor. Klara, väggar 0,9 mm. 1,0 g. Ruta 300/508, lager 2.
151. Glas. Bukskarva. Klar, vägg 3,3 mm. 1,1 g. Ruta 300/512, lager 1.
152. Glas. Bukskarva. Klar, vägg 1,4 mm. 0,9 g. Ruta 300/512, lager 1.
153. Glas. Två bottenskarvor och en halsskarva av apoteksflaska (?). Klara, väggar 1,3 mm. 4,3 g. Ruta 302/502, lager 2. (Passar ihop med (89101:148)
154. Glas. Bukskarva. Koboltblå, vägg 0,7 mm. Vågrät ås. 0,6 g. Ruta 302/510, lager 2.
155. Glasskarva. Fot till pokal. Klar, vägg 2,5-2,8 mm. 4,5 g. Ruta 302/510, lager 2.
156. Fyra glasskarvor. Klara, väggar 1,1 till 3,6 mm. 8,9 g. Ruta 302/514, lager 1+2.
157. Tre glasskarvor. Klara, väggar 0,6 till 1,2 mm. 0,9 g. Ruta 302/514, lager 1+2.
158. Glasskarva. Grön, vägg 1,9 mm. 4,0 g. Ruta 312/500, lager 2.
159. Glas. Bukskarva. Koboltblå, vägg 2,6-3,3 mm. 1,1 g, (fynd 8) x=315,50, y=500,55, z=200. Ruta 314/500, lager 1.
160. Glas. Bukskarva. Koboltblå, vägg 1,5-2,7 mm. 1,3 g. Ruta 314/500, lager 1.
161. Glas. Bukskarva. Grön, vägg 3,3-4,1 mm. 3,3 g. Ruta 314/500, lager 2.
162. Glas. Bottenskarva. Klar, vägg 3,4-5,1 mm. 4,3 g. Ruta 316/500, lager 1.
163. Glas. Mynningsskarva. Svagt grön, vägg 0,7 mm. Dubbelvikt med ogenomskinlig vulst på mynningskanten. 0,8 g. Ruta 316/500, lager 2.

164. Glas. Mynningsskärva. Svagt grön, vägg 1,0 mm. 0,5 g. Ruta 316/500, lager 2.
165. Glas. Två buxskärvor. Gröna, väggar 3,8 & 6,7 mm. 16,2 g. Ruta 316/500, lager 2.
166. Glas. Bottenskarva. Grön, vägg 5,4 mm. Relief med textfragment KH. 2,1 g. Ruta 316/500, lager 2.
167. Glas. Två buxskärvor. Ljusgröna, väggar 1,0 & 1,3 mm. 1,2 g. Ruta 316/500, lager 2.

- Fönsterglas

168. Fönsterglas. Skärva. Grön, vägg 1,6 mm. 0,7 g. Ruta 300/502, lager 2.
169. Fönsterglas. Fyra skärvor. Olika nyanser av grönt/blågrönt, väggar: 1,2 & 1,6 & 1,7 & 2,9 mm. 5,0 g. Ruta 300/506, lager 2 utanför hus.
170. Fönsterglas. Skärva. Grön, vägg 1,1 mm. 0,4 g. Ruta 302/500, lager 1.
171. Fönsterglas. Skärva. Grön, vägg 1,6 mm. 0,5 g. Ruta 302/500, lager 2.
172. Fönsterglas. Skärva. Grön, vägg 1,8 mm. 2,2 g. Ruta 302/502, lager 2.
173. Fönsterglas. Skärva. Grön, vägg 1,9 mm. 2,7 g. Ruta 302/504, lager 1.
174. Fönsterglas. Skärva. Grön, vägg 1,3 mm. 2,4 g. Ruta 302/506, lager 2.
175. Fönsterglas. Fyra skärvor. Olika nyanser av grönt, väggar: 1,2 & 1,5 & 1,8 & 2,2 mm. 6,5 g. Ruta 304/500, lager 1.
176. Fönsterglas. Två skärvor. Olika nyanser av grönt, väggar: 1,6 & 1,9 mm. 2,1 g. Ruta 304/500, lager 2.
177. Fönsterglas. Skärva. Klar, vägg 1,8 mm. 1,0 g. Ruta 304/500, lager 2.
178. Fönsterglas. Fyra skärvor. Olika nyanser av grönt, väggar: 1,0 & 1,3 & 1,4 & 1,8 mm. 3,5 g. Ruta 306/500, lager 2.
179. Fönsterglas. Kantskarva. Grön, vägg 1,9 mm. 2,0 g. Ruta 308/500, lager 2.
180. Fönsterglas. Två skärvor. Olika nyanser av grönt, väggar: 1,5 & 1,9 mm. 2,1 g. Ruta 308/500, lager 2.
181. Fönsterglas. Två skärvor. Olika nyanser av grönt, väggar: 1,4 & 1,4 mm. 1,4 g. Ruta 310/500, lager 2.
182. Fönsterglas. Skärva. Grön, vägg 1,8 mm. 1,0 g. Ruta 312/500, lager 1.

183. Fönsterglas. Två skärvor. Olika nyanser av grönt, väggar: 1,5 & 2,3 mm. 2,6 g. Ruta 312/500, lager 2.
184. Fönsterglas. Tre skärvor. Olika nyanser av grönt, väggar: 1,3 & 1,3 & 1,8 mm. 2,0 g. Ruta 314/500, lager 2.
185. Fönsterglas. Skärva. Grön, vägg 1,1 mm. 0,4 g. Ruta 316/500, lager 1.
186. Fönsterglas. Tio skärvor. Olika nyanser av grönt, väggar: ? & 0,9 & 1,0 & 1,1 & 1,1 & 1,3 & 1,5 & 1,9 & 2,3 & 3,3 mm. 12,4 g. Ruta 316/500, lager 2.

- Smält och deformerat glas

187. Bit smält glas. Kantbit. Vit till ljusblå. 2,7 g. Ruta 302/500, lager 2.
188. Bit smält glas. Vit till ljusblå. 0,6 g. Ruta 302/512, lager 1.
189. Bit smält glas, bestående av fyra på varandra fastsmultna fönsterglasskärvor. Grön. 24,8 g, (fynd 18) x= 308,80, y=501,70, z=194. Ruta 308/500, lager 2.
190. Tre bitar smält glas. Vit till ljusblå. 1,3 g. Ruta 308/500, lager 2.
191. Två bitar smält glas. Gröna. 2,1 g. Ruta 308/500, lager 2.
192. Bit smält glas. Grön. 3,1 g. Ruta 310/500, lager 1.
193. Bit smält glas. Grön. 1,6 g. Ruta 310/500, lager 2.
194. Bit smält fönsterglas. Kantbit. Grön. 2,6 g. Ruta 312/500, lager 2.
195. Bit smält glas. Ljusblå. 0,5 g. Ruta 316/500, lager 1.
196. Bit smält fönsterglas. Kantbit. Vit till ljusblå. 2,0 g. Ruta 316/500, lager 2.
197. Bit smält glas. Ljusblå. 1,2 g. Ruta 316/500, lager 2.
198. Två bitar smält glas. Ljusgröna. 3,1 g. Ruta 316/500, lager 2.

LERSLAGG

199. Två bitar reduktionsbränd, svagt glaserad lera. 1022,8 g & 490,2 g. Ruta 302/502, lager 2.
200. Bit reduktionsbränd, svagt glaserad lera. 195,5 g. Ruta 304/500, lager 2.
201. Fem bitar bränd lera. 80,3 g. Ruta 314/500, lager 2.
202. Bit reduktionsbränd, svagt glaserad lera. 163,0 g. Ruta 314/500, lager 2.
203. Fem bitar reduktionsbränd, svagt glaserad lera. 65,2 & 93,3 & 156,0 & 224,9 & 779,0 g. Ruta 316/500, lager 3.

MURBRUK

204. Murbruk. 3,3 g. Ruta 302/510, lager 2.
 205. Murbruk. 1,4 g. Ruta 316/500, lager 2.

STEN OCH FLINTA

206. Bit bränd flinta. 1,1 g. Ruta 300/502, lager 1.
 207. Bit bränd flinta. 1,9 g. Ruta 302/500, lager 1.
 208. Bit flinta. 3,2 g. Ruta 302/504, lager 2.
 209. Bit bränd flinta. 8,0 g. Ruta 302/510, lager 2.
 210. Fragment av slipad sten. Bränd. 192,9 g, (fynd 17) x=315,70, y=500,25, z=210. Ruta 314/500, lager 2.
 211. Fragment av sänke. Platt. Hålets diameter 3 mm. 11,8 g. Ruta 316/500, lager 2.
 212. Bit flinta. 2,1 g. Ruta 316/500, lager 2.
 213. Bit bränd flinta. 2,6 g. Ruta 316/500, lager 3.

BEN- Obränt ben

214. Bit obränt ben. 3,1 g. Ruta 300/500, lager 1.
 215. Två bitar obränt ben. 8,4 g. Ruta 300/508, lager 1.
 216. Bit obränt ben. 3,3 g. Ruta 300/508, lager 2.
 217. Två bitar obränt ben. 2,2 g. Ruta 300/510, lager 1.
 218. Fyrtiofyra bitar obränt ben. 73,0 g. Ruta 300/512, lager 1.
 219. Två bitar obränt ben. 5,4 g. Ruta 302/500, lager 1.
 220. Två bitar obränt ben. 11,8 g. Ruta 302/500, lager 2.
 221. Bit obränt ben. 8,5 g. Ruta 302/506, lager 2.
 222. Bit obränt ben. 3,0 g. Ruta 302/510, lager 1.
 223. Sjuttioåtta bitar obränt ben. 366,0 g. Ruta 302/510, lager 2.
 224. Bit obränt ben. 1,0 g. Ruta 302/514, lager 1+2.
 225. Bit obränt ben. 35,4 g. Ruta 304/500, lager 2.
 226. Två bitar obränt ben. 11,0 g. Ruta 308/500, lager 1.
 227. Tre bitar obränt ben. 13,4 g. Ruta 310/500, lager 1.

228. Åtta bitar obränt ben. 19,9 g. Ruta 314/500, lager 2.
229. Fyrtiofem bitar obränt ben. 227,9 g. Ruta 316/500, lager 2.
230. Tjugosex bitar obränt ben. 146,2 g. Ruta 316/500, lager 3.
231. Tre bitar obränt ben. 17,4 g. Lösfynd, lager 1.
232. Bit obränt ben. 9,7 g. Lösfynd.

- Bränt ben

233. Bit bränt ben. 0,6 g. Ruta 300/504, lager 1.
234. Tre bitar bränt ben. 0,3 g. Ruta 300/512, lager 1.
235. Bit bränt ben. 0,4 g. Ruta 302/500, lager 1.
236. Två bitar bränt ben. 2,3 g. Ruta 302/510, lager 2.
237. Bit bränt ben. 1,5 g. Ruta 314/500, lager 2.
238. Tolv bitar bränt ben. 9,1 g. Ruta 316/500, lager 2.
239. Två bitar bränt ben. 0,9 g. Ruta 316/500, lager 3.

- Identifierade ben (S. From)

<u>89101:214</u> -phalanx 3 fr. prox.	Bos taurus (ad.)
<u>89101:215</u> -phalanx 3 fr. dist. (passar med :214)	Bos taurus (ad.)
<u>89101:216</u> -costa fr.	Bos taurus?
<u>89101:217</u> -metatarsus IV sin. fr. prox.	Phocidae
<u>89101:218</u> -vertebra lumbalis	Lepus timidus
-metacarpus III dex.	Sus scrofa
-metacarpus II/V sin./dex.	"
-costa fr. (1 st.)	Sus scrofa?
-costa fr. (1 st.)	Bos taurus?
-scapula sin. fr. prox.	Capra hircus
-astragalus dex.	Ovis aries?
-phalanx 1 (2 st.)	"
-ischium dex. fr.	Ovis/Capra
-tibia sin. epiph. prox. fr.	"
-tibia sin./dex. diaph. fr.	"
-vertebra lumbalis fr.	"
-phalanx I/2 sin. fr.	Phocidae (juv.)
-costa fr. (4 st.)	Mammalia
-humerus sin. (2 st.)	Lagopus lagopus
-ulna dex.	"
-femur dex.	"
-tibia dex.	Tetrastes bonasia
-tibia dex.	Tetrastes tetrax
-radius dex. fr. prox.	"
-radius dex. fr. dist.	Tetrastes tetrax?
-humerus dex.	T. tetrax/G. domesticus
<u>89101:221</u> -phalanx 1	Bos taurus
<u>89101:223</u> -ulna sin.	Lepus timidus
-costa sin.	"
-radius sin.	"
-ulna dex. fr. prox.	Sus scrofa
-C inferior dex.	"

-vertebra thoracalis fr.	"
-metatarsus II sin. fr. prox.	"
-costa fr. (1 st.)	"
-incisivi I	Bos taurus
-costa fr. (8 st.)	"
-costa fr. (ca 20 st.)	Bos taurus?
-radius sin. fr. prox.	Ovis aries
-astragalus sin.	Ovis aries?
-metatarsus sin./dex. diaph. fr. q	" (juv.)
-lunare sin.	Ovis/Capra
-costa fr. (4 st)	"
-phalanx 2 tarsi	Phoca hispida? (juvenil/subadult)
-metatarsus IV dex. (excl. epiph. dist.)	Phocidae (juv.)
-vertebra fr. (4 st.)	Mammalia
-costa fr. (6 st.)	"
-ulna sin. fr.	Lagopus lagopus
-tibia dex.	Tetrastes bonasia
-sternum fr.	Tetrastes bonasia?
-scapula sin.	Gallus domesticus
<u>89101:225</u>	
-metatarsus sin./dex.	Bos taurus
-humerus sin.	Tetrastes bonasia
<u>89101:227</u>	
-scapula dex. fr. prox.	Phoca hispida
-sternum fr.	Mammalia (Bos?)
<u>89101:228</u>	
-metatarsus IV dex.	Phocidae (ad.)
-humerus sin. fr. prox.	"
<u>89101:229</u>	
-vertebra cervicalis (4 st.)	Lepus timidus
-ulna dex. fr. prox.	"
-centrotarsale dex.	Bos taurus
-phalanx 1	"
-sesamoideus phalanx 1	"
-sesamoideus phalanx 1 fr.	"
-metacarpus sin.	"
-scaphoideum dex. fr.	"
-costa fr. (1 st.)	"
-costa fr. (2 st.)	Bos taurus?

-humerus dex. fr. dist.	Ovis aries
-mandibula sin. fr. + M1 + dp4 + dp3 inf.	Ovis/Capra (juv.)
-mandibula dex. fr. + M3 + M2 + M1 inf.	" (ad.)
-phalanx 1	"
-phalanx 2	"
-ilium sin. fr.	"
-vertebra fr.	Mammalia
-costa fr. (4 st.)	"
-maxilla/mandibula fr.	"
-dentale sin.	Esox lucius
<u>89101:230</u>	
-vertebra cervicalis (3 st.)	Lepus timidus
-vertebra thoracalis fr.	Sus scrofa (juv.)
-incisivi decidui (di)	Bos taurus (juv.)
-os petrosum (skallben)	" (juv.)
-costa fr. (2 st.)	Bos taurus?
-metacarpus sin.	Capra hircus
-molare (M3) inferior sin.	Ovis/Capra (ad.)
-calcaneum sin. fr.	" (juv.)
-metatarsus II dex. fr. prox.	Phoca hispida?
-metatarsus I dex. fr. prox.	Halichoerus grypus? (ad.)
-vertebra fr.	Mammalia
<u>89101:231</u>	
-astragalus sin.	Sus scrofa
-costa fr.	Bos taurus?
-tibiotarsus dex. dist. fr.	Gallus domesticus
<u>89101:232</u>	
-astragalus sin. fr.	Phocidae

Förkortningar och förklaringar

.../...	koordinater; x anges först, y sedan
111-112/222-223	mellanliggande yta, gränser angivna
111/222	fyndruta, koordinatpunkt angiven
111/222, 111/224	fyndrutor
111/222, /223	fyndrutor
anl.	anläggning
E	ost (East) i bildtext
N	nord (North) i bildtext
område A - L	schakt A-L på Galgbacken i bildtext och -förteckning
pl.	planschbild
ruta	2m x 2m (4m ²) på Nynäsbacken 1m x 1m (1m ²) på Galgbacken
S	syd (South) i bildtext
W	väst (West) i bildtext

NEG. RHO 91821

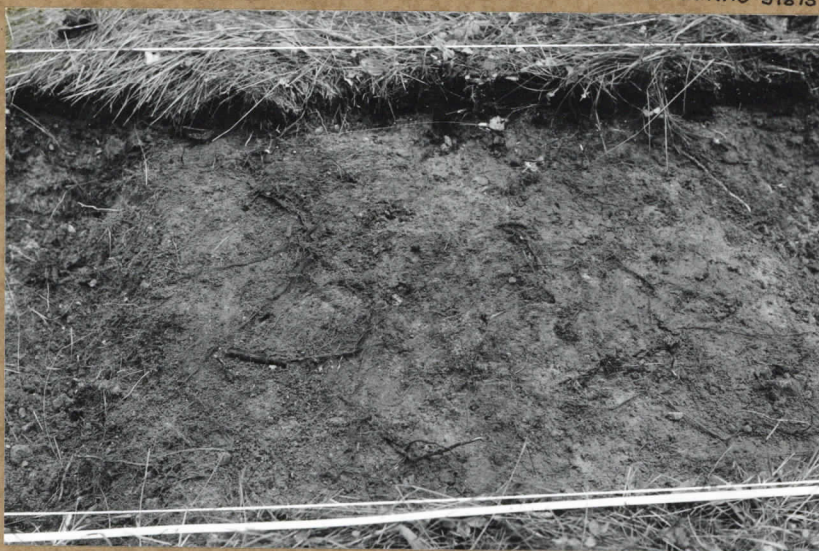
1. Stenqärdet från område D mot WNW.

NEG. RHO 91812

2. Område B, färdiggrävt.

NEG. RHO 91815

3. Område B, 119/213 nivå 1 mot WNW.

NEG. RHO 91813

4. Område B, 119/212 nivå 2 mot WNW.

NEG. RHO 81823

5. Område C, stengårdet nivå 1 mot ESE.

NEG. RHO 81824

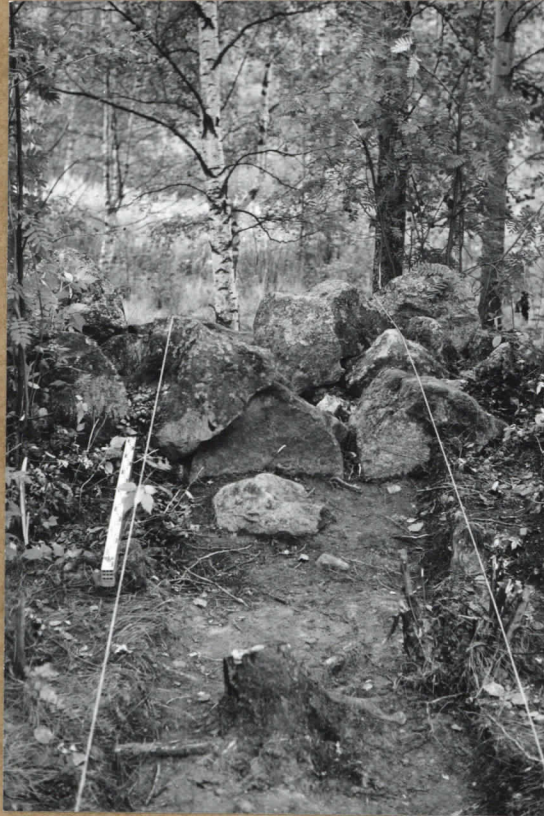
6. Område C, cementmassa nivå 1 mot SSW.

NEG. RHO 81828

7. Område H, färdigrävt mot ESE.

NEG. RHO 91817

8. Område D, stengärdet nivå 1
mot SSW.

NEG. RHO 91826

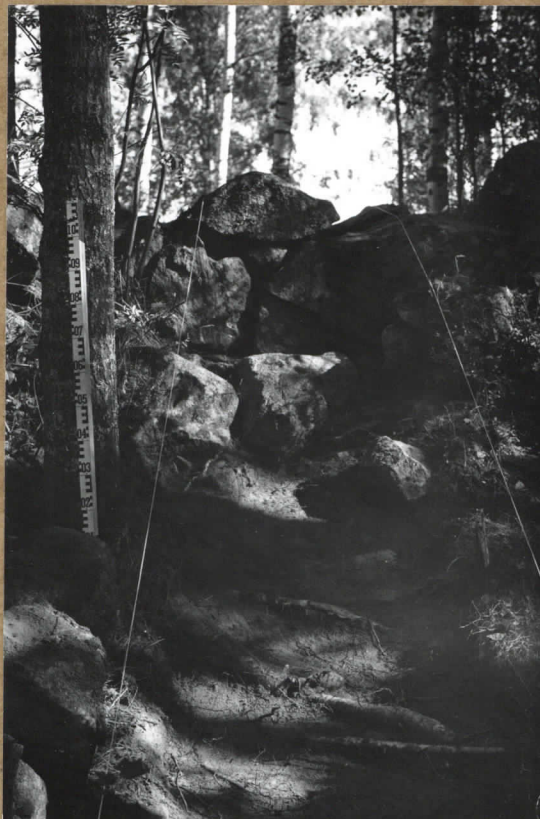
9. Område D, stengärdet nivå 2 mot SSW.

NEG. RHO 91818

10. Område D, stengärdet och
rasmassor nivå 1 mot NNE.

NEG. RHO 91833

11. Område D, stengärdet nivå 2
mot NNE.

NEG. RHO 91831 3132

12
13

12-13. Stenqärdet med terrass, område D, nivå 2 mot N.

NEG. RHO 91830 30

14
15

14-15. Område D, 119/191, 192, 193 nivå 2
uppifrån mot SSW.

NEG. RHO 91829

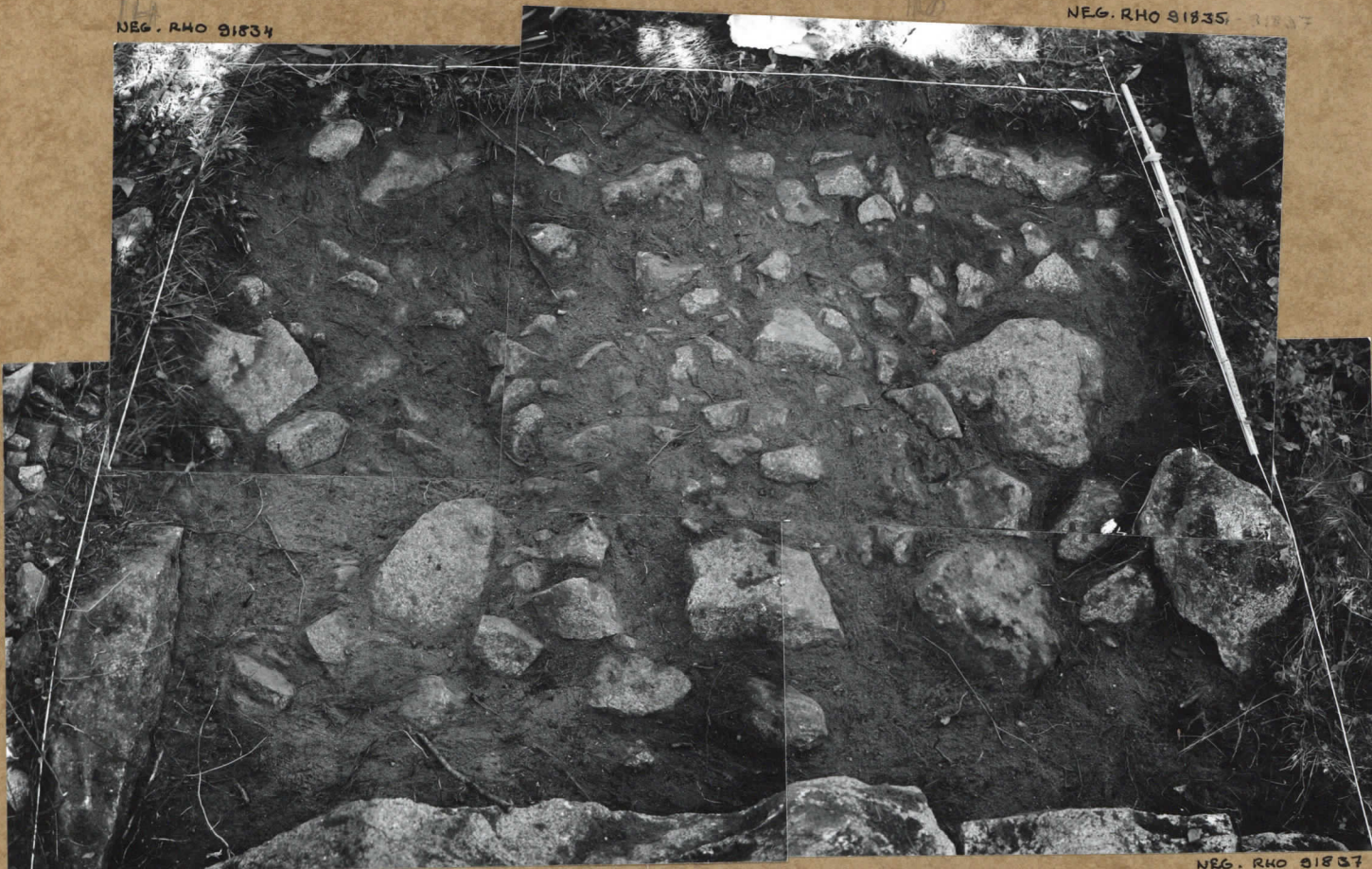
NEG. RHO 91820

16. Område D, kasmassorna nivå 1 mot SSE.

NEG. RHO 91834

NEG. RHO 91835, 91837

NEG. RHO 91836

NEG. RHO 91837

17-20. Område F, 133/198, 133/199, 134/198 och 134/199 nivå 1 mot NNE.

JAKOBSTAD GALGBACKEN 1989

a

område C

b

21-24. Panorama, taget från 124/222. Del 1 av 4.

b

område B

del av område E

c

Panorama, taget från 124/222.

Del 2 av 4.

25   27   30   31
 26   28
 29

c

område E

32 34 36
33 35

NEG. RHO 91871
32-36. Panorama, taget från 124/222. Del 3 av 4.

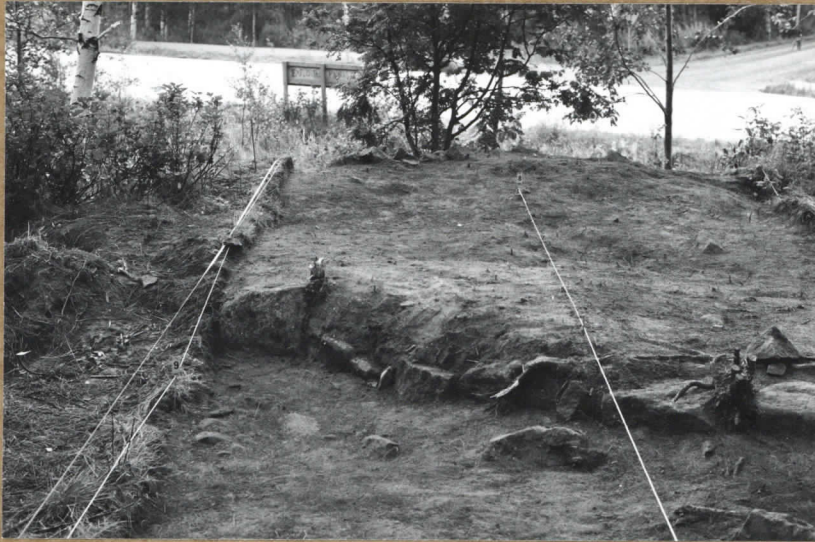
d

d

37-40. Panorama, taget från 124/222. Del 4 av 4.

NEG. RHO 9180

41. 300-302/505-510 Anläggning 1, nivå 1 mot E.

NEG. RHO 9193

42. 300-302/504-510 Anläggning 1, nivå 2 mot E.

NEG. RHO 91811

43. 300-302/506-509, nivå 2 mot W.

NEG. RHO 91889

44. 302-304/505-510 Anläggning 1, nivå 1 mot E.

NEG. RHO 91902

45. 302-304/504-510 Anläggning 1, nivå 2 mot E.

NEG. RHO 91910

46. 302-304/504-508, nivå 2 mot W.

NEG. RHO 91887

47. 300-302/500-505(-510), nivå 1 mot E.

NEG. RHO 91886

48. 300-302/500-505, nivå 1 mot W.

NEG. RHO 91892

49. 302-304/500-504, nivå 1 mot W.

NEG. RHO 91800

50. 302-304/500-506, nivå 2 mot E.

NEG. RHO 91800

51. 300-302/500-507(-510), nivå 2 mot E.

NEG. RHO 91804

52. 300-304/500-505(-507), nivå 2 mot W

NEG. RHO 91306

53. 300-304/510-517, ytnivå och nivå 1 mot SW.

NEG. RHO 91307

NEG. RHO 91308

NEG. RHO 91308

54-56. Del av 300-303/510-513, ytnivå och nivå 1 mot NW.

NEG. RHO 91917

57. 302-304/510-512, nivå 2 mot E.

NEG. RHO 91918

NEG. RHO 91919

58-59. 300-304/512-516, nivå 2 mot S och SW.

74
NEG. RHO 91893

60. 304-308/500-502, nivå 1 mot S.

NEG. RHO 91812

61. 304-310/500-502, nivå 2 mot S.

NEG. RHO 81835

62. 308-314/500-502. Anläggning 3, nivå 1 mot N.

NEG. RHO 81814

63. 308-313/500-502. Anläggning 3, nivå 2 mot N.

NEG. RHO 91803

64. 314-318/500-502 Anläggning 2, nivå 1 mot S.

NEG. RHO 91915

65. 316-318/500-502 Anläggning 2, nivå 2 mot S.

NEG. RHO 91920

66. 316-318/500-502 Anläggning 2, nivå 3 mot S.

NEG. RHO 91896

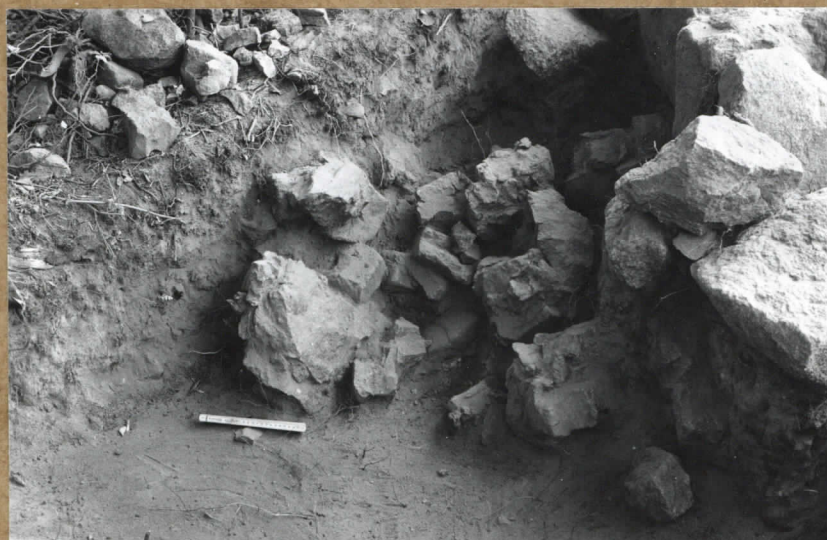
67. 304-306/500-502 detalj, nivå 1 mot E.

NEG. RHO 91891

68. 300-302/500-504, nivå 1 mot W.

NEG. RHO 91921

69. 316-318/500-502 detalj av Anläggning 2, nivå 3 mot SE.

NEG. RHO 91801

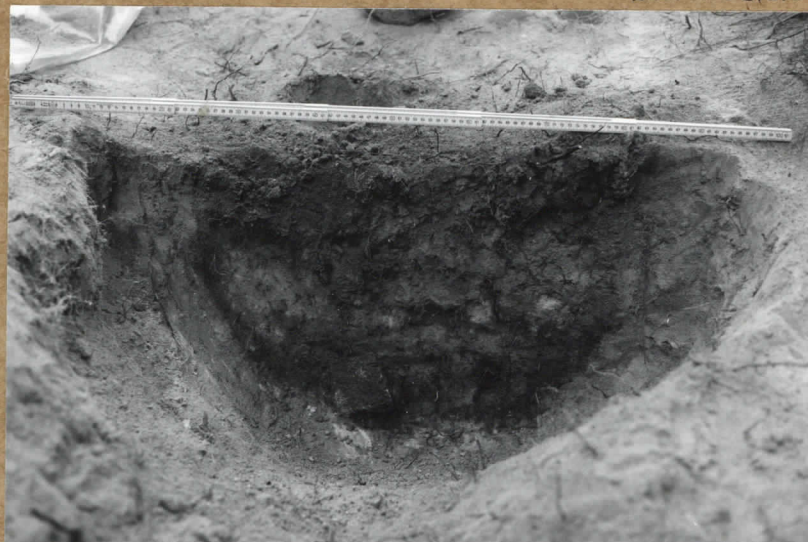
70. 302-304/503-505 detalj av Anläggning 5, nivå 2 mot E.

NEG. RHO 91805

71. 302.-304/503-505 detalj av Anläggning 5, nivå 2 mot W.

NEG. RHO 91816

72. Anläggning 5 i snitt.

NEG. RHO 91834

73. 311-316/500-502 Anläggning 3, nivå 1 mot S.

NEG. RHO 91813

74. 312-318/500-502 Anläggning 4, nivå 2 mot S.

NEG. RHO 31927

75. Återställt grävningssområde mot SW.

NEG. RHO 31925

NEG. RHO 31924

76-77. Återställt grävningssområde mot N och NE

NEG. RHO 31926

78. Återställt grävningssområde mot S.

e

f

79-82. Panorama, taget från 300/500. Del 1 av 4. Före utgrävning.

f

husgrunden, anläggning 1

g

83-85. Panorama, taget från 300/500. Del 2 av 4. Före utgrävning.

g

anläggning 2

NEG. RHO 31875

NEG. RHO 31876

NEG. RHO 31877

h

86-88. Panorama, taget från 300/500. Del 3 av 4.
Före utgrävning.

h

sandgröp

NEG. RHO 31878

NEG. RHO 31879

NEG. RHO 31880

e

89-91. Panorama, taget från 300/500. Del 4 av 4.
Före utgrävning.